

Vše je intenzivnější

**Michal Nesvadba
trvalý jáhen**

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze

1/2020 / ročník XXX / 29 Kč

8 **Téma: Jáhenství**
20 **Varhany v Hradci Králové**

24 **Zvon má duši i srdce**
29 **Jak na Nový rok, tak po celý rok?**

Denní modlitba Apoštolátu

Nebeský Otče,

kladu před tebe celý dnešní den a ve spojení s tvým Synem, který ve mši svaté neustále zpřítomňuje svou oběť za záchranu světa, ti nabízím své modlitby, práce, utrpení i radosti.

Duch Svatý, který vedl Ježíše, ať je i mým průvodcem a dává mi sílu svědčit o tvé lásce. Spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, to vše přináším jako svou nepatrnou oběť zejména na úmysly Svatého otce a našich biskupů:

Všeobecný nebo evangelizační úmysl
Národní úmysl

CELOSVĚTOVÁ SÍŤ MODLITBY S PAPEŽEM

Úmysly Apoštolátu modlitby na rok 2020

Svatý Františku Xaverský, oroduj za nás!
Svatá Terezie od Dítěte Ježíše,
oroduj za nás!

Leden

Evangelizační úmysl: Podpora míru ve světě

Modleme se, aby křesťané, lidé vyznávající jiná náboženství a všichni lidé dobré vůle prosazovali ve světě mír a spravedlnost.

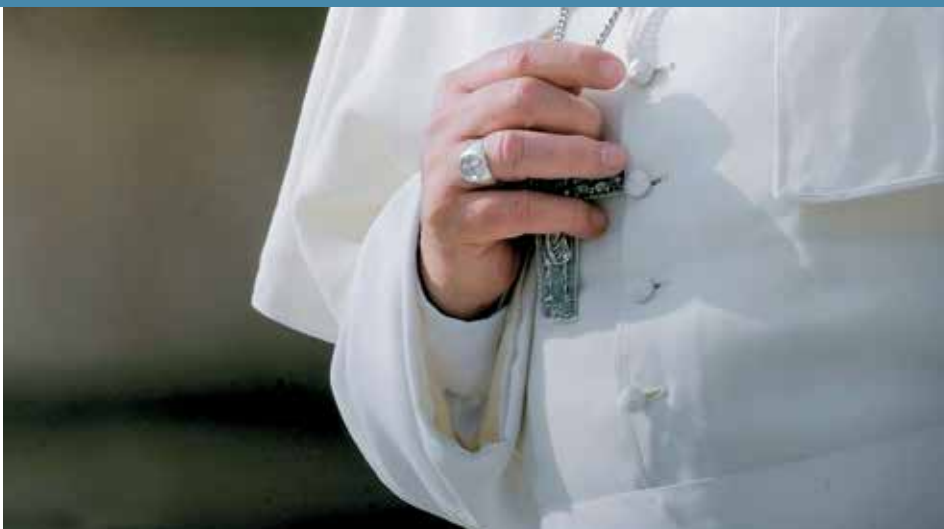
Národní úmysl: Za věřící různých církví, ať na přímluvu sv. Jana Sarkandra vytvářejí společenství jedné Boží rodiny modlitbou a společnou pomocí potřebným.

Únor

Všeobecný úmysl: Naslouchat volání uprchlíků

Modleme se, abychom slyšeli a brali vážně naléhavé volání migrantů, našich sester a bratří, kteří upadli do rukou bezohledných převaděčů.

Národní úmysl: Za lékaře a zdravotníky, ať na přímluvu sv. Anežky ani

v nejsložitějších situacích nepodléhají pokušení rozhodovat o životě a smrti.

Březen

Evangelizační úmysl: Katolíci v Číně

Modleme se, aby církev v Číně vytrvala ve věrnosti evangeliu a rostla v jednotě.

Národní úmysl: Za farní společenství – ať jsou na přímluvu sv. Vojtěcha dobrým zázemím pro hledající, katechumeny, trpící a nemocné.

Vydává: Česká provincie
Tovaryšstva Ježíšova
Ječná 2, 120 00 Praha 2

www.jesuit.cz
www.cirkev.cz
www.modlitba.net

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Pocituji krásu povolání
Michal Nesvadba
- téma: trvalé jáhenství**
- 8 Jáhenství je šancí pro farnosti
11 Status trvalého jáhenství
14 Důvody obnovení
trvalého jáhenství
- 15 **z diecéze**
V diecézi je kaple
sv. Jany Berettové Mollové
- pouť do Říma**
- 16 Koruna sv. Anežky České
ve Vatikánu
18 Očima poutníků
- 20 **historie**
Varhany v katedrále sv. Ducha
a v kapli sv. Klimenta
- 24 **osobnost**
Zvon má duši i srdce
Milada Fejtková
- 30 **IKD – informace**
Královéhradecké diecéze
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.

Měsíčník. Vydává:
Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35,
500 01 Hradec Králové.
Adresa redakce:
Tiskové oddělení, Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Pep-in, s.r.o.
Tisk: Tiskárna v Ráji, s. r. o.,
Semtín.

Cena: 29 Kč.
Roční předplatné: 319 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 / 5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

Slovo úvodem

Bratři a sestry v Kristu,

nový rok 2020 začínáme ještě v době vánoční. Místo vrtkavých předsevzetí si proto při tomto novém startu vezměme inspiraci z čistoty Božího Dítěte. Pán se o Vánocích vždy znovu rodí do světa, aby nám ukázal, že nikdy není pozdě začít svůj život stavět na Bohu. I když jsme v minulosti bloudili, hřešili a padali, Ježíš k nám stále znovu přichází, nabízí nám, že vstoupí do našeho života a smyje naše viny.

Betlémem tehdy znělo: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, v kterých má Bůh zalíbení.“ (Lk 2,14) Čas, který je nám dán, máme využít tak, abychom svým životem chválili Boha. Tedy nejen slovy, ale každodenními skutky lásky. Kristus Pán se narodil v chudobě chléva, za městem, nikde jinde se pro něho nenašlo místo. I my se budeme potýkat s těžkostmi, nepochopením, odmítáním a vlastní slabostí. Nenechme se tím zvíkat, protože právě na periferii se setkáváme s Bohem, který nás má rád, i když nás dobře zná a ví o našich nedokonalostech a slabostech.

Otevřme tedy Ježíši svá srdce, přijměme ho bez rozpaků a prožijeme s důvěrou v něho každý den začínajícího roku. K tomu Vám všem ze srdce žehnám od královéhradecké katedrály Svatého Ducha.

V Kristu a Marii

Váš biskup
+Jan)

Pocítuji krásu povolání

Ve Trutnově žije svoji jáhenskou službu již několik let trvalý jáhen. Přesněji řečeno, jeho jáhenství prožívá nejen on, ale celá jeho rodina, a především věřící lidé, kteří za ním přichází s nejrůznějšími starostmi i radostmi. Jak tedy vidí svůj život v dalmatice **Michal Nesvadba** sám?

77 Pocházíte z věřící rodiny?

Vyrůstal jsem ve věřící rodině společně s o šest let mladším bratrem. Oba moji rodiče byli lékaři. V mých devíti letech jsme se přestěhovali z jižní Moravy do Krkonoš, kde žiji dodnes. S manželkou máme tři dnes již dospělé děti.

77 Přemýšlel jste ještě za svobodna, že byste vstoupil do některé z forem zasvěceného života?

Věk rozhodování jsem prožil v době normalizace, kdy nasměrování pro duchovní službu nebylo tak jednoduché. Konkrétní myšlenku na cestu ke kněžství jsem v té době neměl. Ale věděl jsem, že si to můj otec přál.

77 Jakou profesi jste tedy zvolil?

Vystudoval jsem gymnázium a poté elektrotechnickou fakultu. V oboru se pohybuji vlastně stále, dnes již jako pracující důchodce.

77 Kdy vás napadlo vůbec poprvé, že byste se mohl stát jáhnem?

Nenapadlo. Ani ve snu. Přiznám se, že o možnosti trvalého jáhenství ženatých mužů jsem dříve ani nevěděl. Dá se říci jedině: Pán se stará. Počátkem devadesátých let jsme se společně s manželkou aktivně zapojili do služby ve farnosti, já jako ministrant a manželka kolem dětí. Později jsem byl pověřen donášením svatého přijímání nemocným. Absolvoval jsem také na biskupství kurz pro lektora a akolyty, ale ve službě se tím mnoho

nezměnilo. Teprve v mých sedmapadesáti letech jsem možnost jáhenství probíral se svým knězem-zpovědníkem a tehdy jsem poprvé uvažoval, že bych se mohl vydat touto cestou. Ale nevěřil jsem, že by se to v mém věku dalo realizovat.

77 Můžete představit vaši manželku?

Moje manželka Václava je z početné rodiny, má čtyři sourozence a skvělé rodiče. Maminka manželky už nežije, ale s tatínkem stále prožíváme krásné chvíle. Díky Bohu. Manželka vystudovala speciální pedagogiku. Po studiu nastoupila jako vychovatelka ve zdravotnictví, protože ve školství pracovat nesměla. Teprve později se jí splnil profesní sen a zbytek své kariéry učila děti na prvním stupni základní školy. Ve farnosti se dlouhá léta starala

o děti a mládež a dodnes učí náboženství. Jsem velmi vděčný, že jsme se potkali. To nebyla náhoda...

77 Jaký vypadá ve vaší rodině duchovní život?

Přes týden jsme s manželkou doma sami. Navštěvujeme bohoslužby, společně se doma modlíme. Často spolu hovoříme o víře.

77 Co vaše děti? Měly třeba období duchovního vzdoru?

Naše dvě starší děti jsou již samostatné a žijí mimo domov. Nejmladší dcera ještě studuje a na víkendy jezdí domů. Vyrůstaly stejně jako jejich vrstevníci s podobnými radostmi a starostmi. Měly a mají své zájmy. Společná nedělní bohoslužba ale byla vždy samozřejmostí.

77 Jak vaše děti berou vaši službu?

Když jsme se s manželkou zapojili do dění ve farnosti, byly děti malé a braly vše jako normální součást života rodiny. A to trvá stále. Jak prožívají, že je jejich otec jáhnem? To se jich budu muset zeptat. Moje rozhodnutí přijaly jako přirozené pokračování služby ve farnosti. Syn má radost, že mohu dělat to, co mě naplňuje, pro starší dceru jsem autoritou v odpovědích na otázky, které si klade kolem víry. Mladší dcera vše sdílí s námi. Velmi intenzivně prožívala svoji přípravu na bířmování, kterou jsem ve farnosti vedl. Věřím, že ji, a nejen ji, to posunulo ve víře o kousek dál. Všichni včetně manželky ale pocítují to, že můj čas je rozdělen

Michal Nesvadba s biskupem Janem Voškákem

Michal Nesvadba přijímá jáhenské svěcení z rukou biskupa Josefa Kajneka

K jáhenské službě patří i péče o seniory ve farnosti

mezi farnost a rodinu a že víkendy a svátky (Vánoce, Velikonoce) se v rodině řídí dle harmonogramu mé služby.

?? Co pro vaši manželku, z vašeho pohledu, znamená být ženou jáhna?

S manželkou jsme celý život zvyklí prožívat vše společně a není to jiné ani s mojí jáhenskou službou. Je do ní zapojena například tím, že mi pomáhá s přípravami, je také první posluchačkou nebo čtenářkou mých kázání. Vím, že to pro ni není vždy lehké, často musí svůj program přizpůsobit. Ale také vím, že i pro ni je moje jáhenství inspirací k prohloubení duchovního života a přijímá ho jako dar a požehnání pro celou rodinu.

?? Je v něčem vaše rodina jiná oproti ostatním věřícím rodinám?

Netroufnu si říci, že bychom se od ostatních věřících rodin nějak lišili. Máme méně času na běžné aktivity. Naše manželství je více na očích, ale to už ke službě patří.

?? Teprve v mých sedmapadesáti letech jsem poprvé uvažoval o možnosti jáhenství. Dnes cítím vděčnost Bohu za to, co mi v životě připravil. Každý den pocítuji krásu tohoto povolání.

?? Myslíte si, že se lišíte od ostatních věřících mužů?

Měl bych se lišit? Nejsem si vědom, že bych se nějak lišil. S muži-otci se scházíme už mnoho let, máme stále dobré vztahy, společně se modlíme, ale i na jedno si zajdeme. Je mi mezi nimi dobře.

?? A prožíváte jako jáhen duchovní věci jinak?

Tady změnu cítím. Vše je intenzivnější: prožívání mše svaté, modlitba, ale i sdílení ve víře s ostatními. Třeba při návštěvě u nemocných nebo starých lidí. Nebo při rozhovorech s mládeží.

?? Povzbudte další muže k jáhenské službě. Třeba vnímají povolání, ale bojí se studia...

Milí bratři, otcové, neváhejte. Cesta není úplně jednoduchá, ale je zvládnutelná. A ze zkušenosti mohu říci: v každém věku. Nebudete na to sami. Pán se opravdu stará! To jsem pocítoval já a budete to pocítovat i vy. A mohu vás povzbudit zkušeností mého spolustudenta, později spolubratra v jáhenské službě a dnes již kněze. Byl ještě o pár let starší, z každé zkoušky na škole měl strach, ale šel do toho s vědomím, že: „...u lidí je to nemožné, ale u Boha je

možné všechno.“ (Mt 19,26) A s velkou důvěrou dokázal i to nemožné...

77 Kdy a jak ve vás uzrálo rozhodnutí jít do duchovního stavu?

Dříve jsem o cestě trvalého jáhenství neuvažoval, ale cítil jsem, že mě služba naplňuje. Vše jsem probíral s manželkou a ta mě v rozhodujících momentech podpořila. Potkal jsem v životě několik vynikajících kněží, kteří mi byli ve službě i lidsky vzorem. Velmi mi také k rozhodnutí pomohl rozhovor s otcem biskupem Josefem, který mě i nakonec světil. Jsem mu za to vděčný. Ale rozhodnutí nebylo jednoduché, bylo nutné studovat a projít formací...

77 Musel jste si to třeba vnitřně i vybojovat?

Ano, musel. Poslední rok formace jsem o tom intenzivně přemýšlel, radil se. Chtěl jsem, aby rozhodnutí bylo jednoznačné. Proto jsem se snažil, aby bylo promodlené. Trávil jsem dost času před svatostánkem.

77 Jak vám osobně jáhenství proměnilo život?

Každé vážné rozhodnutí mění život. To platí pro manželství, rodičovství, platí to i pro jáhenství. Vždy něco získáváme a něco ztrácíme. V mém životě to, co jsem získal, vždy převažovalo. Zpětným pohledem cítím Boží vedení.

77 Jistě to mělo a má vliv na vaši rodinu.

Mnohé se v našem životě změnilo. Nejen v rodině, ale i v širší rodině, ve farnosti

nebo v zaměstnání. Jsme více na očích, máme větší zodpovědnost. Jsem rád, že všichni kolem nás přijali moje jáhenství dobře. Ve farnosti máme pěkné vztahy mezi kněžími a jáhny. Získal jsem nová přátelství ve společenství trvalých jáhnů v diecézi. Prožívám nové situace, někdy i úsměvné. Nedávno jsem vedl na hřbitově pohřební obřad a potkal jsem spolužáka z devítky. Ptal se mě: „To děláš jako svůj koníček?“

77 Je něco, co máte neustále na zřeteli?

Díky a vděčnost. Díky lidem kolem sebe za podporu a přijetí a vděčnost Bohu za to, co mi v životě připravil. Každý den pocítuji krásu tohoto povolání.

Pavel J. Sršeň)

(Po jáhenském svěcení

Jáhenství je šancí pro farnosti

Služba trvalých jáhnů diecézi je v posledních letech stále více skloňována ve všech pádech. Na to, proč tomu tak je, odpověděl ředitel Diecézního teologického institutu **ThLic. Prokop Brož, Th.D.**

Proč se nyní stává tak aktuální a živá záležitost kolem služby trvalých jáhnů, se kterými je a bude v duchovní službě stále více počítáno?

Jako první věc každého napadne, že nedostatek kněží se bude řešit vyšším počtem svěcení trvalých jáhnů. To ale není ten prvotní důvod. Zájem přichází především ze strany ženatých mužů, takže je potřeba s touto možností začít pracovat. Je to znamení, které je třeba dobře přečíst.

Co je vlastně statut jáhna?

Je to člověk, který může začít v církvi sloužit. Ale ne tak, že by mohl nahradit kněze. Ukazuje se však, že ve farnostech, kde trvalí jáhni již působí, vytváří s knězem

tým a farnost duchovně prosperuje. Například ne se vším se lidé musí chtít svěřit automaticky knězi. Často chodí právě za svým jáhnem, ke kterému mají jaksí blíže, protože žije podobný život jako oni. Každý jáhen na sebe samozřejmě časem nabalí i nějakou tu farní agendu, ale v každé farnosti může mít jáhen svoje specifické místo, třeba podle jeho osobního obdarování a schopností. Razíme proto heslo, že trvalý jáhen umí dělat to, co je právě potřeba.

Opravdu chybí v pastoraci kněží?

Podle dříve daného na plošné pastoraci založeného schématu ano. Ale ten dnes již úplně neplatí. Ano, pro některé lidi bude smutnou záležitostí, že v jejich kostele nebude mše svatá každou neděli. Ale

na druhou stranu spolu mohou lidé začít více žít v pospolitosti. V hlavních kostelích nedělní bohoslužba zpravidla bude, v těch ostatních však může být bohoslužba slova s podáváním eucharistie, kde sice nedochází k proměňování chleba a vína, ale je to platný způsob jak být na nedělní liturgii.

Přesto může mít někdo pocit, že bohoslužba slova v neděli je přece jen méněcenná, než mše svatá?

Záleží na knězi a farnících, jak celou záležitost pojmu. Když do farnosti bude dojíždět trvalý jáhen, neznamená to, že farníci ztrácí kněze. Pouze se budou účastnit širšího farního života a kněz za nimi bude jezdit stejně rád jako dříve, jen ne tak často. Správné pochopení této nové situace

Jáhenská služba se dotýká celé rodiny

Jedním z důležitých aspektů jáhenství muže-manžela je i jeho manželka, které se manželova služba velmi intenzívně dotkne. Církev je moudrá instituce. Proto se manželky aspiranta jáhenství dotazuje na souhlas s jáhenskou službou jejího manžela.

Zeptali jsme se tedy, jak takový „zášah ze shora“ do rodiny prožívají.

■ **Elena Fajstavrová, manželka jáhna Antonína Fajstavra:**

Dokázala jste si na začátku formace vašeho manžela představit, jak tato služba zasáhne do vaší rodiny?

Manžel už několik let pracoval ve farnosti jako akolyta a pastorační asistent. Chodil za nemocnými se svatým přijímáním a pomáhal kněžím v blízkých farnostech dle potřeby. Myslím, že celá rodina už byla připravená na jeho jáhenství a plně jsme manžela v jeho touze podporovali.

Co pro vás osobně znamená jáhenská služba manžela?

Pocházím ze Slovenska, kde je důstojnost duchovních osobností ještě obvykle ve vážnosti. Také se snažím vážit si svého manžela i jako jáhna. Myslím, že z mého pojetí dodalo manželovi jáhenství důstojnosti v možnosti hlásat Boží slovo, co

hlavně v kázání vnímám více osobně od svého manžela...

Jak mu můžete být nápomocná?

Nápomocní jsme si byli s manželem hlavně ve studiu. Společně jsme studovali na UHK obor Náboženská výchova. Pokračovali jsme v magisterském programu na univerzitě Karlově v Praze – v oboru Teologie. Byly to pro nás nádherné roky návratů do studia a nadšeného čtení teologické literatury, poznávání nových kolegů, kněží, vyučujících. Vzniklá přátelství udržujeme doteď a s nostalgií vzpomínáme na studijní možnosti a obhacování se novými vědomostmi... I nyní

trvalého jáhenství vážit a ne se ho bát. Na knězi i na farnících musí být vidět, že jsou za pomoc jáhna rádi.

77 Víte třeba o nějaké farnosti, kde jáhenská služba skvěle funguje?

Vím o více příkladech v diecézi, které naznačují, jakou cestou jít. Například Trutnov. Tam se dokonce trvalý jáhen Michal Nesvadba schází s jedním společenstvím, společně diskutují nad biblickými texty a domlouvají se, o čem by pak měl jáhen mít homilii.

77 Tím největším specifikem trvalých jáhnů asi je, že žijí v manželství a mají vlastní rodiny.

Jáhni žijí ve svátostném manželství a mají manželky a vychovávají děti. Zde se skutečně otevírá silný pramen inspirace pro pojmání jáhenství, a nejen jáhenství, dokonce zpětně i pro pojmání celého kněžství. Nejen, že manželka musí dát svému muži písemný souhlas k jáhenské službě, ale ona díky své roli v manželství a rodině vnáší do jáhenské služby další rozměr, ženský element. Příklad. Před lety, kdy byla v naší diecézi také možnost se připravovat na trvalé jáhenství,

nedovolila manželka svému muži, aby nastoupil přípravu. Dnes se již dotýčný manžel připravuje. A proč mu to tehdy nedovolila? Zcela intuitivně řekla, že nejdříve se musí konsolidovat jejich rodina a teprve potom bude moci celá rodina být manželovi nápomocna v jeho jáhenské službě. Naprosto uvážlivý přístup. Není totiž možné, aby manžel a otec od rodiny „utíkal“ do jáhenství. Manželky jáhnů nesmí mít pocit, že jim někdo nebo něco bere jejich manžela a otce jejich dětí.

77 Může se stát, že se stane jáhen duchovním správcem některé farnosti?

Vyloučené to není. Ale nyní zažíváme model, kdy by měl jáhen s knězem vytvořit dobrý tým. Pro život rodiny je také dobré, aby si jáhen uchoval profesi, ve které dobře funguje. Samozřejmě, že pokud by byl jáhen již natolik etablovaný, může nabídnout i další svoje síly a možnosti. A toto vše souvisí s kvalitní přípravou na jáhenskou službu. Rozhraní mezi rodinou a farností je pro hledání povolání mladého člověka klíčové. Pro mladého člověka se může stát otec-jáhen vzorem a celá tato záležitost by následně mohla přinést další plody v podobě nových duchovních povolání.

věřícími je velký úkol pro kněze ve farnostech, kteří musí farníkům ukázat, že farní život se zakládá na Boží přítomnosti již ve Slově Božím a jak vlastně propojuje celý jejich život a jak souvisí se slavením eucharistie. Vždyť i Řeckokatolická církev má bohoslužbu s předpřipravenými dary, tedy se během bohoslužby neproměňuje. Úspěch trvalých jáhnů spočívá na dobrém faráři ve farnostech. Ti musí opravdu moderovat farní život a ukázat svým farníkům, jak potřebná je jáhenská služba a jak se může život farnosti rozvinout do dalších dimenzí. Ale to půjde jen tehdy, když si sami kněží budou statusu

Ⓜ Rodiny trvalých jáhnů mezi sebou udržují společenství

s manželem sledujeme nové i starší teologické zprávy a knihy u nás i ve světě. Věřím, že jsem manželovi, i při mém pracovním vytížení, občas nápomocná v pastoraaci kolem farnosti.

Jak celkově ovlivnila vaši rodinu, výchovu dětí?

S manželem máme čtyři už dospělé děti. Všechny děti jsou věřící a praktikující v Katolické církvi. Dva mladší synové aktivně zažívali naše teologické studium a myslím, že od 15–20 let svého věku a pobírání vzorového mužství od tatínka, viděli tatínka i v duchovní službě a to také přidalo pozitivní hodnocení duchovních hodnot v jejich osobnostním zrání.

Pokračování na následující straně >>>

77 Existuje i status trvalého jáhenství svobodného muže.

Celibátní jáhen má mnoho možností ke službě. Může být také více flexibilní, co se týká místa a času svého působení. Ale musí mít to specifické povolání k celibátu.

77 Měl byste nějaké doporučení pro muže, kteří začínají o trvalém jáhenství přemýšlet?

Nejdříve je třeba toto povolání opravdu dobře rozlišit. Tahle fáze, moc hezké období, již ve spolupráci s biskupstvím, trvá asi rok. Následuje období kandidatury, kdy se aspirant cíleně připravuje na službu v různých dovednostech, k nimž náleží i přijetí lektorátu a akolytátu. Čas dalších dvou let vede k jáhenskému svěcení a během této doby se budoucí jáhnové setkávají s týmem lidí, kteří jim pomáhají přípravou procházet. Kandidáti jáhenství by měli mít osobního průvodce, nejlépe kněze, který je přípravou doprovází. Každopádně má smysl se přihlásit a hledat tak směr, jak osobně v církvi sloužit.

77 Dá se krátce shrnout jáhenská služba versus farnost?

Pro farnosti je to šance, aby se z nich stala opravdová živá společenství. Jak řekl generální vikář Jan Paseka, jáhenství je možná nyní velká příležitost pro církev, že nemusíme znovu a znovu hledat kněze, kteří budou na farách žít jako samotáři. Možná je dnes čas na to, aby byly úkoly ve farnostech rozdané, a ta spolupráce aby vytvářela nové tkanivo, ze které vzejde opravdu živá farnost. Mimochodem, zatímco kněží ve farnostech se mění, tak jáhni zůstávají a jsou spolu s farníky jakýmiisi nositeli příběhu farnosti.

Pavel J. Sršeň)

Dalmatika

Dalmatika je název liturgického roucha, které při bohoslužbách obléká jáhen v římskokatolické, řeckokatolické a pravoslavné církvi. Pod dalmatiku se obléká jáhenská štola.

Dalmatika se, podobně jako ornát, vyvinula z římského měšťanského oblečení. Její střih se ustálil na podobě mírně krácené tuniky, jež se obléká otvorem přes hlavu a případně na bocích stahuje tkanicemi. Dalmatika měla často naprosto stejnou výzdobu jako ornát kněze sloužícího liturgii. Takovýchto bohatě zdobených dalmatik se zachovalo mnoho zvláště z doby baroka.

Na mnoha místech se do dnes můžeme setkat s používáním historických dalmatik barokních, avšak šijí se i nové. Dnes šité dalmatiky mají často střízlivou nebo vůbec žádnou ozdobu a jsou šity z různých látek.

>>> Pokračování z předchozí strany**Jak vnímají jáhenskou službu vaše děti a okolí?**

Myslím, že děti i naše okolí kladně přijímají jáhenskou službu manžela. Ve veřejném působení, i skrze fotografie, třeba při svěcení kaple, pohřbívání apod., je už manžel svou jáhenskou funkcí v Trutnově známý. Cítím, že si ho i nevěřící lidé váží a je v současné konzumní době mementem k zamyšlení a pokorným připomenutím duchovních hodnot v rychlém běhu života i pro naše spoluobčany. Manžel jezdí mezi jinou službou dvakrát týdně do Alzheimerova centra v Jánských Lázních pomáhat dobrým slovem a duchovní službou starým lidem z Trutnova.

■ Václava Nesvadbová, manželka jáhna Michala Nesvadby:**Dokázala jste si na začátku formace vašeho manžela představit, jak tato služba zasáhne do vaší rodiny?**

Vzhledem k tomu, že můj manžel byl ve farnosti vždy aktivní, věděla jsem, že nasazení ve službě jáhna bude přibližně v podobném rozsahu.

Další informace jsem se dověděla ze zkušeností trvalého jáhna a jeho manželky na setkání v Hradci Králové. Takže jsem měla představu, jak tato služba zasáhne naši rodinu.

Co pro vás osobně znamená jáhenská služba manžela?

Jáhenská služba mého manžela prohloubila můj duchovní život – společná modlitba breviáře, příprava na nedělní liturgii, potřeba se více vzdělávat, častější přítomnost na mši svaté. Silně vnímám manželovo žehnání.

Jak mu můžete být nápomocná?

Často jsem prvním posluchačem kázání, doprovázím manžela na některá jáhenská setkání, svůj volný čas přispůsobuji potřebám ve farnosti a pomáhám s přípravou akcí, které manžel organizuje.

Jak celkově ovlivnila vaši rodinu, výchovu dětí?

Vzhledem k tomu, že naše děti jsou již

Status trvalého jáhenství

Formace trvalých jáhnů

I. Cíle formace

Nejprve důvody obnovení permanentního diakonátu, poté formulace cílů.

A) Důvody obnovení trvalého jáhenství

Znovuzavedení formace ke službě stálých jáhnů a její hlavní cíle závisejí na důvodech obnovení trvalého jáhenství po II. vatikánském koncilu:

a) Teologický důvod

Diakonát jako trvalá součást posvátného úřadu ustanoveného Kristem
Diakonát patří k bohatství posvátné služby v církvi, která plyne z Božího ustanovení:

- tvoří trvalou součást apoštolské služby, kterou Duch svatý zpřítomňuje

- v církvi: má sakramentální charakter a je proto darem Božím, který patří k podstatě církve
- nezakládá se pouze na rozlišení církve, ale plyne z toho, že církev je v Duchu svatém napojena na Krista, který ustavuje církev
- specifickým způsobem zjevuje Krista jako Pána a Služebníka (zjevuje, že Kristus skrze svou služebnost zakládá a svolává církev)

Význam pro konkrétní diecézi:

→ tento teologický základ velmi aktuální: příklon a služebný postoj Krista k člověku v jeho konkrétních situacích je činností, kterou jako Pán ustavuje svou církev – zpřítomnění je pro církev konstitutivní a stále aktuální (např. doplňuje doktrinní poslání církve)

b) Odpověď na povolání

Muži, kteří již vykonávají opravdovou jáhenskou službu, mají být posílení svátostnou milostí jáhenství

Služba laiků:

- podíl na Kristově službě, který plyne ze křtu, zvláštním způsobem zjevuje úplné sjednocení Krista s církví (základ a vzor v připojení učedníků a učednic ke Kristu)
- služba některých křesťanů nejen získává charakter celoživotního poslání, ale také nabývá obecnější význam a odkazuje ke Kristu jako k tomu, kdo skrze svou službu shromažďuje a vede svou církev jako její Pán, Ženich a Hlava:

→ skrze svěcení jsou tito muži začleněni do apoštolské služby → církev umožňuje zhodnocení a završení směřování jejich služby plynoucí ze křtu (základ a vzor v ustanovení Dvanácti, kteří zjevují Krista jako Pána nového Božího lidu a hlavy církve)

Význam pro diecézi:

→ skrze rozlišení darů se buduje společenství kněží a jáhnů s biskupem,

dospělé, tak výchovu dětí tato služba neovlivnila.

Jak vnímají jáhenskou službu vaše děti a okolí?

Máme tři dospělé děti, které plně respektují nároky na tuto službu. Všechny významné liturgické svátky slavíme ve farnosti, v neděli jsme mimo farnost jen výjimečně. Mladší dcera, která jezdí na víkendy domů, se aktivně zapojuje do života farnosti (sbor, farní kapela). Často jako řidič doprovází manžela, když jezdí s eucharistií za nemocnými. Starší dcera (je již mimo domov) si se zájmem nechává posílat manželovy promluvy. V širší rodině nejvíce tato služba ovlivnila mého tatínka, který ve svých osmdesáti letech zatoužil po křtu a pravidelně chodil ke svému zeti

na přípravu. Farnost (farníci) službu jáhna vnímá jako prostředníka mezi farníky a knězem, je pro ně důležité, že je to vysvěcený služebník ustanovený biskupem. Je pro ně důležitá služba jáhna ve svém plném rozsahu: bohoslužba slova, příprava lektorů na nedělní liturgii, přípravy na přijetí svátosti, návštěva nemocných s duchovní podporou a eucharistií, udílení svátostí, pohřební obřady.

■ Marie Stolariková, manželka aspiranta jáhenství Dušana Stolarika:

Dokážete si nyní na začátku formace vašeho manžela představit, jak tato služba zasáhne do vaší rodiny?

Myslím, že dovedu. Doufám, že mě to pak moc nepřekvapí :) Budeme čas plánovat

podle toho, kde bude mít bohoslužby slova, komu ponese svaté přijímání, kdy k nám kdo přijde na přípravu na křest atd. Je mi jasné, že bude potřebovat čas na přípravu, dále vím, že budu v lavici při mši sedět sama...

Co pro vás osobně znamená jáhenská služba manžela?

Posun na jeho cestě v následování Krista, naplnění smyslu života.

Jak si myslíte, že mu budete moci být nápomocná?

Budu koordinátorka aktivit, možná dalším úkolem bude korektura kázání, pak hostitelka s otevřenou náručí, opora manžela.

posiluje se sborový rozměr svátosti svěcení a hlouběji naplňuje význam posvátné služby pro církve

C) Pastorační důvod

Zajistit, aby komunity věřících nezůstávaly bez vysvěcených služebníků

Mnoho komunit nenaplnuje de facto charakter farností (malá společenství; vymezeny kategoriálně) – přesto potřebná přítomnost apoštolské služby:

→ nejen „náhrada“ kněží, ale rozvoj účasti na apoštolském poslání v nových podmínkách

→ diakonát ve své esenciální vazbě na biskupa a ve spojení s presbyteriátem by mohl sehrát důležitou roli v tom, aby se církve také v podmínkách malých či specificky vymezených komunit stávala plněji všeobecnou svátostí spásy

Význam pro diecézi:

→ možnost stávat se všeobecnou svátostí spásy v nových podmínkách

Trvalé jáhenství představuje výrazné obohacení poslání církve. Jelikož munera, příslušící jáhnům, jsou nezbytná k životu církve, je vhodné a užitečné, především v misijních oblastech, aby muži, kteří vykonávají opravdovou jáhenskou službu, ať už v oblasti liturgické a v pastorační nebo v práci sociální a charitativní, „byli posílněni a těsněji spojeni s oltářem vkládáním rukou, dochovaným už od apoštolů, aby tak plnili svou službu účinněji s pomocí svátostné milosti jáhenství“. (Kongregace pro katolickou výchovu – Kongregace pro klérus, Základní normy pro výchovu stálých jáhnů a Směrnice pro službu a život stálých jáhnů, s. 9)

Důvody obnovení trvalého jáhenství → určují základní cíle formace

B) základní cíle formace

A) uvádět kandidáty do nového způsobu křesťanského života vymezeného účasti na apoštolské službě

v aspirantuře poznání a rozlišování, v rámci kandidatury konkretizace (lektorát, akolytát) a uvádění do životních forem

příprava na specifický způsob zjevování živé přítomnosti Krista – Pána a Služebníka v církvi (plynoucí ze svátosti svěcení):

- ve službě zvěstování Božího slova, v bohoslužbě a ve službě lásky, resp. vedení
- příprava na nové vazby k diecézi, biskupovi, ke sboru kněží a jáhnů

B) rozvíjet ducha služby v účasti na Kristově působení

zásadní cíl aspirantury – v kandidatuře rozvíjeno

prohlubovat christologický a ekleziální profil vlastní služby aspirantů a kandidátů:

- vlastní služba jako podíl na Kristově díle v moci Ducha
- služba jako podíl na tajemné skutečnosti církve a na jejím poslání

poznávání trinitárního základu vlastní služby:

- služba jako projev sebesdílení od Otce skrze vtěleného Syna v Duchu svatém člověku → a jako obrácení člověka v Duchu skrze Syna k Otcí
- služba jako účast na naplňování plánu univerzální spásy
- služba jako součást ekleziálního communia

rozlišovat, zda aspirant, resp. kandidát směřuje k účasti na apoštolské službě, zda jeho služba odpovídá svátostnému diakonátu

- rozlišování směřuje k naplňování křesťanského života aspirantů/kandidátů, k plnější účasti na trinitární lásce a na životě církve

- formační „kurz“ není „konkurzem“ a nesměruje k „vyloučení nevhodných“ – je společnou cestou a péčí církve o ty, kteří se jí dali k dispozici: každého má vést k jeho cíli v Bohu

C) reagovat na nové pastorační výzvy

přivádět k reflexi a objevování toho, jak svátostný diakonát může napomáhat zpřítomnění církve jako všeobecné svátosti spásy v nových podmínkách

II. Dynamika a etapy formace

A) aspirantura

prohloubit a rozvíjet ducha služby

rozlišit, zda je služba a příp. diakonát aspiranta v souladu s jeho rodinným životem (včetně ekonomické situace)

následně rozlišit, zda je aspirant veden Bohem k tomu, aby se stal zvláštním znamením Krista, Služebníka skrze přičlenění k účasti na hierarchické službě

- objevit a zodpovědně posoudit, zda je aspirant disponován k účasti na apoštolské službě)
- příp. přivést k hlubšímu vědomí důstojnosti a k plnější realizaci služby plynoucí ze křtu

Trvání aspirantury: 1 rok

Náplň setkání: zpravidla tvoří přednášky; důraz na poznání charakteru diakonátu, na práci ve společenství, doprovázení, modlitbu

Důraz na doprovázení tutorů: také praktické poznání způsobu života jáhnů, modlitba; i mimo společná setkání celé skupiny

B) kandidatura

- poznávat specifika jáhenské služby
- uvádět rodinný život v soulad s jáhenskou službou

- uvádět kandidáta do životního způsobu odpovídajícímu trvalému jáhenství (breviář, liturgická průprava, doktrinnální prohloubení, účast na životě kléru v diecézi a vikariátu)

Průběh:

- trvá 2 roky
- začíná slavnostním přijetím za kandidáty: nemá soukromý charakter a zahajuje uvádění do služby (skrutinia)
- spojeno s udělením lektorátu, následně akolytátu

Náplň setkání:

- systematické seznamování s teologickými východisky diakonátu, s charakterem služby a posláním jáhna
- uvádění do služby s ohledem na pastorační praxi

III. Činitelé formace

A) Církev a biskup

Trinitární základ a ekleziální charakter naší životní cesty

- naše životní cesta je určena cestou, která k nám směřuje od Boha Otce skrze vtěleného Syna v Duchu svatém
- v Duchu svatém jsme připojeni ke Kristu, vtělenému Synu a jsme shromážděni v jeho církvi (ta je zárodkem a svátostí sjednocení všech v Kristu, je spojena se všemi)
- na církvi se podílíme a v ní přijímáme obdarování od Otce skrze Krista v Duchu – spolu s církvi směřujeme v Duchu skrze Krista k Otci, on sám je jediným zdrojem a cílem

Cesta formace

→ také na cestě formace nám Otec dává všechnu svou lásku a vede nás v Duchu skrze Krista k sobě – on je cílem našeho života:

- také o formaci platí, že nemá svůj poslední cíl ve svěcení, ale jen ve

společenství s Otcem, kde máme spolu s Kristem svůj domov

→ základním činitelem formace je církev

- putující i oslavená: diecéze, farnost – ale i svatí (patroni a přímluvci)

→ zvláštní roli hraje biskup jako nositel apoštolské služby

- jako nástupce apoštolů je pro partikulární církvi (diecézi) znamením, že Kristus je Pánem eschatologického společenství lidí s Bohem a Hlavou církve jako těla Kristova

B) Osoby pověřené formací

Vedoucí formace

organizace formace, posudek o způsobilosti kandidatury a přijetí svěcení

vedoucí: Prokop Brož; zástupce vedoucího: Jiří Heblt; koordinace: Jan Hojda

Tutoři

přímý průvodce doprovázející aspiranta a kandidáta

- z jáhnů: Michal Nesvadba, Vladimír Beňo, Karel Dvořák

Duchovní vůdce

doprovází na duchovní cestě a při duchovním rozlišování

nedává doporučení ke svěcení a nesmí se vyjadřovat ke vhodnosti kandidáta (zaručena diskretnost)

s ním aspirant/kandidát řeší otázku zpovědníka (nemusí být zpovědníkem, ale je třeba s ním také otázku života trvalého pokání řešit)

- Vojtěch Brož, Jiří Heblt (pokud zvolen za duchovního vůdce, nebude se jako zástupce vedoucího formace vyjadřovat ke vhodnosti kandidáta), Petr Kubant, Josef Hubálek, Jan Linhart, Miloš Kolovratník, Pavel Tobek

Farář nebo jiný kněz zodpovědný za pastorační praxi

je třeba jej domluvit s vedoucím formace

podílí se na vedení aspiranta/kandidáta s ohledem na jeho službu v konkrétní farnosti či komunitě

- v této službě by se měl aspirant/kandidát osvědčit
- má být přípravou na službu jáhna a má korespondovat s charakterem jáhenské služby

C) Další činitelé formace

Profesoři

teologické studium má nezastupitelné místo v přípravě na službu

i pro samotnou jáhenskou službu je důležité průběžné vzdělávání ve víře

u těch, kteří studium již absolvovali, je vhodné, aby si stanovili plán průběžného vzdělávání (samostudia)

Formační společenství

sounáležitost, duch služby, misionářská odhodlanost

Společenství, ze kterého kandidáti pocházejí

rodina (jako „domácí církev“ má základní roli), farní společenství, církevní sdružení

Aspirant a kandidát

IV. Rozměry formace

Je třeba dbát na to, aby všechny součásti formace zohledňovali tyto dimenze

- lidská
- doktrinnální
- spirituální
- pastorační
- rodinná

Důvody obnovení trvalého jáhenství

Některé **palčivé otázky spojené s přípravou na jáhenství** (také v kontextu manželství a naplňování křesťanského poslání v rodině):

- na ně v prvé řadě odpovídají **důvody obnovení trvalého jáhenství** po II. vatikánském koncilu

Otázka 1: Máme doma půl-faráře? Co z něho vlastně bude?

Na to může odpovědět základní důvod obnovení diakonátu:

Teologický důvod

Diakonát jako trvalá součást posvátného úřadu ustanoveného Kristem

- diakonát patří k bohatství apoštolské služby v církvi, která plyne z Božího ustanovení
- základní význam biskupské služby: kněžství a jáhenství vztaženo k poslání biskupa
- diakonát zvláštním způsobem zjevuje, že Kristus svolává a vede svou církev skrze poslání ke konkrétním potřebným službám (v rámci služby slova, lásky k bližnímu a k bohoslužbě)

1. podnět manželský: chci se podílet na tom, že bude můj manžel svým životem nově ukazovat na Krista-Služebníka?

Otázka 2: Co nás čeká nového?

Na to může odpovědět další důvod obnovení diakonátu:

Důvod pastorační

- zajistit, aby komunity věřících nezůstávaly bez vysvěcených služebníků – nové pastorační výzvy, nejen náhražka nedostatku kněží
- komunity se proměňují (nejen lokální princip příslušnosti k farnosti) → často nové potřeby církve → církev přítomna ve světě (a svět v církvi) novým způsobem: nemocnice, věznice, školy a univerzity, charita...nemocní a opuštění (nikoliv jen „náhražka“ kněžských rolí, ale rozvinutí celé šíře bohatství apoštolské služby v církvi,

viz důvod teologický ← dar Ducha svatého)

2. podnět manželský: jsem ochotná doprovázet svého manžela na cestě nových výzev pro církve; chci se na této cestě svým vlastním způsobem podílet?

Otázka 3: Jak to bude zvládat? Neztratí ho rodina?

Na to může odpovědět další důvod obnovení diakonátu:

Obnovení diakonátu jako odpověď na již rozvíjené povolání ke službě

Muži, kteří již vykonávají opravdovou jáhenskou službu, mají být posílení svátostnou milostí jáhenství:

- má navazovat na **osvědčenost ve službě**, včetně osvědčenosti **ve spojení služby v rodině a v církevní komunitě** – svěcení tuto identitu služby rozvíjí a ze služby činí novým způsobem znamení Kristovy přítomnosti v církvi a pro církve (v začlenění do apoštolské služby nově zjevuje Kristovu moc svolávat a vést církve)

3. podnět manželský: vnímám životní nasměrování manžela ke službě v církvi; je církevní služba mého manžela v zásadním souladu s životem naší rodiny?

(Pozvánka

Diecézní centrum pro mládež

Pastorační aktivity v roce 2020

- 7.–8. března **Výlet mládeže 22+**
- 4. dubna **Diecézní setkání mládeže** (Hradec Králové)
- 6.–7. června **SummerDance – letní tančírna** (Bystré v Orlických horách)

Trvalé jáhenství na obrazovce ČT

V neděli 8. 9. 2019 vysílala Česká televize díl pořadu Křesťanský magazín, který byl věnován otázce trvalého jáhenství. Ten se věnoval mj. přípravě aspirantů či kandidátů na trvalé jáhenství. Zmíněna byla i příprava probíhající v královéhradecké diecézi, součástí byl i záznam z víkendového setkání pro aspiranty trvalého jáhenství s jejich rodinami v Broumově (28.–30. 6. 2019). V pořadu vystupoval (kromě některých účastníků) také ThLic. Prokop Brož Th.D., ředitel královéhradeckého Diecézního teologického institutu, který tuto přípravu v naší diecézi zajišťuje.

Pořad je přístupný online zde: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1098528273-krestansky-magazin/219562215600009/>

V diecézi je kaple sv. Jany Berettové Mollové

Na konci roku 2018 byla ve farnosti sv. Martina v **Dolním Újezdu u Litomyšle** zřízena kaple sv. Jany Berettové Mollové. Při poutní bohoslužbě byl generálním vikářem Janem Pasekou požehnán obraz sv. Jany Berettové Mollové. Na to, proč si dolnoújezdská farnost zvolila právě tuto světici jsme se zeptali administrátora farnosti Adama Piotra Grabiece.

77 Zřídili jste kapli sv. Jany Berettové Mollové. Uchovávejte v ní její relikvie?

Relikvie ne, prozatím je jen vystaven k uctívání obraz s její podobiznou. Čas ukáže, jak to bude v budoucnu. Momentálně se stala spolupatronkou naší farnosti sv. Martina, kde rozvíjíme život v rodinách a pamatujeme samozřejmě na děti a mladé lidi a investujeme do nich čas a energii.

77 Čím vás tato světice oslovila?

Především byla matkou a manželkou, profesně pak lékařkou. Její nahlížení na život se stalo pro nás vzorem, jak formovat děti a mládež a také rodiny, protože naše farnost se jim hodně věnuje. Pastorační radě jsem světici představil, předložil jsem jim svoje myšlenky. A tak se i po souhlasu Biskupství sv. Jana stala naší přímluvkyní.

77 Vy se poměrně hodně věnujete tématům početí, narození.

Ano, máme na faře i tematickou výstavu fotografií, která provede návštěvníka tímto obdobím. Část výstavy je věnována i životě sv. Jany Berettové Mollové, aby s ní každý mohl alespoň v základních rysech seznámit.

77 Kdy se tedy v Dolním Újezdu bude konat pouť k vaší přímluvkyni?

Autorkou obrazu sv. Jany Berettové Mollové je výtvarnice Vítězslava Morávková z Němčic

Vždy 28. dubna. Letos připadnula pouť na neděli, pozvali jsme generálního vikáře Mons. Jana Paseku a ten kapli požehnal. Zároveň máme svolení uchovávat v kapli Nejsvětější Svátost. Byli bychom rádi, aby sv. Jana k sobě přitáhla ty, kteří vidí smysl v modlitbách na její přímluvu. Třeba ti, kteří by chtěli mít dítě a nedaří se jim ho počít, nebo ti, kteří o své dítě přišli přirozeným nebo umělým potratem. Ale také ti, kteří se snaží dát do pořádku svoji rodinu. Když Pán Bůh bude chtít a Duch Svatý lidí povede, tak to třeba dopadne tak, že

k nám budou lidé za touto světicí putovat. Nemám na mysli velké klasické poutě.

77 Vnímáte vliv světice již nyní na život farnosti?

Ano, už to, že mladí spolu dobře drží pohromadě a rodiny také, to pokládám již nyní za úspěch její přímluvy. Chtěli bychom společně uskutečnit pouť po stopách sv. Jany Berettové Mollové.

(Knižní tipy**Karmelitánské
nakladatelství**

www.ikarmel.cz
Komenského 328, 509 01 Nová Paka
Velké nám. 36, 500 01 Hradec Král.
zasilky@kna.cz, tel. 384 420 295
www.kna.cz/prodejny

Bruno Ferrero

Fatima – tajemství tři pasáček

Než se vydáte na pout'

Stručná historie jednoho z nejznámějších mariánských zjevení dává nahlédnout do života tří malých vizi-onářů i do zjevení, jež jim bylo dáno. Poutavý text doprovázejí desítky fotografií poutního místa, krajiny, kde děti vyrůstaly, i citace promluv papežů Jana Pavla II., Benedikta XVI. a Františka. *Brož., 149 Kč*

František Kolouch

Obět případu Babice

Jan Bula 1920-1952

V létě 1951 byli v Babicích zastřeleni tři funkcionáři MNV. Komunistický režim to využil jako záminku pro likvidaci nepohodlných osob. V kontextu atmosféry padesátých let autor představuje příběh mladého kněze Jana Buly, jednoho z nevinně popravených. *Vázaná, 399 Kč*

Koruna sv. Anežky České ve Vatikánu

V pondělí 2. prosince zveřejnilo velvyslanectví České republiky při Svatém stolci v Římě zprávu, že dar českých a moravských diecézí papeži Františkovi, socha Koruna sv. Anežky České, byla umístěna, na základě rozhodnutí papeže Františka, v kapli evropských patronů v bazilice sv. Petra ve Vatikánu. V této souvislosti jsme oslovili **Mons. Pavla Dokládala**, člena Poutního výboru při ČBK, který realizaci daru Sv. otci při národní pouti ČR v Římě koordinoval.

„ Jaký má podle vašeho názoru tato skutečnost význam? "

U všeho, co v Církvi konáme, bychom měli znát jistý rodokmen, například i u vzniku letošní národní poutě do Říma. Tady bylo mimo jiné třeba rozhodnout o konání národní pouti k 30. výročí kanonizace sv. Anežky České v Římě a Praze, jmenovat poutní výbor ČBK a nakonec rozhodnout i o společném daru papeži českých a moravských diecézí. Toto vše vzal na sebe královéhradecký diecézní biskup Mons. Jan Vokál. A rád bych zdůraznil, že podobně velkou akci už potřetí.

„ Příprava a samotná organizace vyžadovala jistě mnoho úsilí. "

Klíčovou záležitostí bylo přicházet na jednotlivá plenární zasedání ČBK a předkládat ke schválení vše podstatné. Pokaždé jsme se mohli s Jiřím Uhrem opírat o předsedu poutního výboru biskupa Jana Vokála. Byli jsme si jisti i podporou pražského arcibiskupa kardinála Dominika Duky a dalších biskupů, kteří toto dílo rovněž významně podpořili. To bylo velkým povzbuzením. Sám jsem před každým jednáním aspoň na skok poklekl u hrobu kardinála Berana,

kardinála Tomáška. Celé duchovní zázemí jistily mnohé sepnuté ruce, a to nejen v Koclířově.

„ A jak se zrodilo rozhodnutí dát papeži tak významný národní dar? "

Tak to bylo nejdramatičtější. S nápadem přišel člen správní rady Fatimského apoštolátu František Ševečka, spolu se sochařem Danielem Ignácem Trubačem, ovšem až v postní době, když jsme měli za sebou i mnohá jednání ohledně samotné přípravy pouti. Biskup Jan Vokál dal souhlas, stejně jako kardinál Dominik Duka, kooptovat do společného díla ceremonáře Vojtěcha Mátla, jehož služba, schopnosti a kontakty byly věci velmi prospěšné.

Myšlenku ohledně Koruny Anežky České nebylo možné již pro nedostatek času nechat na České biskupské konferenci schválit standardním způsobem. A zde byla opět znát klíčová stopa královéhradeckého biskupa. Schválení akce se tak uskutečnilo během jednoho týdne a navíc těsně před Velikonocemi.

„ Realizace tak významného díla a současně sbírka pro chudé nebyla asi bez problémů. "

Socha je umístěna v kapli svatých patronů Evropy v podzemí baziliky sv. Petra

Předseda poutního výboru svolal na 1. května pracovní schůzku a začala vskutku nelehká cesta od myšlenky ke zrodu. Pražská mincovna připravila pamětní mince, první pak vyrazil papežský nuncius Mons. Charles D. Balvo. Při 1. květnové sobotě všichni poutníci v Koclířově věnovali své otisky i finance na vznik sochy Koruna sv. Anežky České. Postupně se do díla zapojily farnosti především královehradecké diecéze a pak z iniciativy regionu Fatimského apoštolátu další a další. Nešlo to rozhodně snadno. Přiznám se, že nejbližší spolupracovníci byli z jednání a postojů některých církevních osobností skoro vyděšení. Ale každá mince má dvě strany a ta sv. Anežky nakonec zvítězila.

” A přišlo finále 13. 11. ve Vatikánu.

Ano. V součinnosti s velvyslancem Václavem Kolajou a rektorem Nepomucena P. Czudkem. Nadešel čas definitivního dokončení úžasného uměleckého daru bronzové Koruny sv. Anežky České měřící 2,5 metru a vážící 400 kg. S tím úzce související šek na 50 000 euro pro Svatého otce jako pomoc chudým. Díky biskupovi Janu Vokálovi byla socha nejprve umístěna přímo před bazilikou sv. Petra. Při generální audienci, které se účastnil

kardinál s dalšími našimi biskupy, parlamentní delegací, sbory hradní stráže prezidenta republiky a policie ČR, hudební sbory mladých z Brna a Velehradu, poděkoval papež František za tento dar před celou univerzální Církví na Svato-petrském náměstí. A pak to přišlo.

” Co máte na mysli?

Velké vítězství. Záměrem celé této národní pouti bylo vyjádřit podporu papeži Františkovi od katolické církve v naší zemi, tisíců věřících, kteří se k pouti důvěřivě přihlásili za svobodu skrze své otisky prstů připojili, aby se tak trvale a věrně přihlásili ke kořenům naší katolické církve. Proto jsme si tolik přáli a modlili se, aby se stal zázrak a Koruna sv. Anežky byla trvale umístěna v bazilice sv. Petra. A podařilo se! Když biskup Jan Vokál s kardinálem Dominikem Dukou osobně vysvětlili význam této sochy papeži Františkovi a on se této Koruny dotkl, přišlo velké znamení a rozhodnutí Svatého otce – socha bude umístěna v bazilice sv. Petra, kde jsou kořeny naší Církve. A slova papeže Františka se naplnila nyní, s odstupem necelých tří týdnů. Socha je tam! Jsme tam! Aleluja!

Pavel J. Sršeň

(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelství.portal

Heinrich Hemme

Heuréka

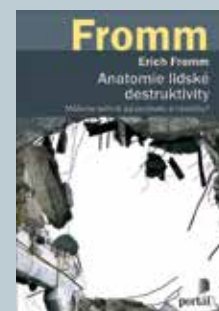
Matematické hádanky
s překvapivým řešením

Téměř 100 úkolů doprovázených komentovanými řešeními se pohybuje na škále od matematických vtípků až po složitější algebraické a geometrické problémy. K řešení obvykle stačí jen zdravý rozum a základní matematické znalosti. Brož., 176 str., 215 Kč

Erich Fromm

Anatomie lidské destruktivity

Frommovo nejkomplexnější dílo pojednává o různých aspektech agrese, a to za pomoci poznatků z lidské i zvířecí psychologie, neurofyzologie, paleontologie a antropologie. Fromm rozlišuje benigní a maligní agresi. Benigní agresi máme společnou se zvířaty, maligní agrese – krutost a destruktivita – je výhradně lidská. Fromm to ilustruje na psychobiografii Hitlera a dalších lidí. Brož., 496 str., 555 Kč

Očima poutníků: se sv. Anežkou do Říma

Sv. Anežka si nás pozvala do Říma

Začátkem března jsme si se synem koupili v Koclířově Pohádce o svaté Anežce. Netušili jsme, že je to den, kdy sv. Anežka zemřela. Synu Martínkovi se pohádka velice líbila a předčítal jí celé rodině. Já pocítila velkou touhu jet do Říma.

Známá mě pozvala, abych si u ní vybrala nějaké knihy na čtení. Stála jsem před velkou knihovnou a ptala se: „*Pane Ježíši, jakou knihu si mám vybrat?*“ Moje ruka vytáhla knihu o svaté Anežce. Vše bylo jasné.

Anežka si nás pozvala. Do Říma jsme jeli s manželem a sedmiletým synem Martínkem. Někdo by si myslel, že pro tak malé dítě je taková pouť náročná, ale opak je pravdou. Na všech místech nám se synem dávali přednost. Společně jsme se modlili dětský růženec. Martínek byl s námi na všech bohoslužbách. Když jsme odcházeli z Lateránské baziliky, byl Martínek naplněn velkou radostí, dokonce tancoval. Při návštěvě kostela U svaté Anežky Římské syna hodně bolely nohy, tak se modlil: „*Anežko, já bych chtěl najít hračkářství*“.

Cestou zpět na hotel jsme našli malé hračkářství. Napadlo mě: „*Tady to bude drahé*“. Před námi stál malý kufřík kouzlení pro malé děti. Dárek, který si syn objednal u Ježíška. Dala mu jej sv. Anežka Římská a ještě dříve. Jeho cena byla 10 euro.

Naše rodina je velká a nejmenší člen se jel modlit na pouť do Říma. Dnes vím, proč se mi narodil v 35 letech, aby se modlil za své velké sourozence, sestřenice a bratrance, kteří hledají Boha a místo v životě.

Anna Smetanová, Tišnov)

Vděčnost a díky

S velkou vděčností děkuji Pánu Bohu, že jsem se mohla zúčastnit Národní pouti do Říma k oslavě 30. výročí svatořečení Anežky Přemyslovny papežem sv. Janem Pavlem II, na jejíž přimluvu se nám dostalo daru svobody v naší zemi a děkovat za milost víry, kterou nám předali slovanští věrozvěstové sv. Cyril a Metoděj, s připomínkou výročí 1150 let od smrti sv. Cyrila. Ve Věčném městě jsme prožili kousek Boží nádhery zde na zemi při slavnostních bohoslužbách ve 3 hlavních bazilikách Říma. Vytvořilo se krásné společenství biskupů, kněží a poutníků – společenství víry, naděje, lásky a radosti. Hudební doprovod, zpěvy sborů a sólistů na národní pouti při mši svatých i koncertech pod vedením pana plk. Jana Zástěry byl opravdovým balzámem pro duši. Dar umění skrze hudbu najednou vytvořil nebe na zemi. Při generální audienci u Svatého otce Františka jsem byla oslovena jeho promluvou k nám Čechům a Moravanům. S dojetím jsem sledovala předání daru

Svatému otci – Koruny sv. Anežky České a finančního daru pro chudé. Uvědomovala jsem si, že tu nejsem sama za sebe, ale i za farnosti Rožná, Rozsochy a Zvole v brněnské diecézi, které na tento dar ve Svatoanežské sbírce přispěly. Díky Maria, že skrze službu ve Fatimském apoštolátu jsi mně vyprosila odvahu tuto sbírku realizovat ve spolupráci s naším knězem. Všechny jsem brala v duchovním propojení a modlitbě s sebou. Ano, vděčnost a díky patří Pánu Bohu a sv. Anežce České za dar svobody, který není samozřejmostí, a měli bychom se snažit jej nepromarnit. Vzorem v lásce k Bohu, lidem a konání dobra je nám sv. Anežka Česká, která za nás u Boha prosila, stále se za nás přimlouvá a s důvěrou se k ní v modlitbě o přimluvu obracejme. Jako první plod této pouti vidím, že se naše farnosti s naším knězem P. Perničkou z Vysočiny vydaly na pouť do Prahy, do katedrály a Svatoanežského kláštera, abychom poděkovali Pánu Bohu za dar svobody na přimluvu sv. Anežky České.

Marie, poutník z farnosti Rožná)

(Papež František s českými a moravskými poutníky

Biototalita

Když minou vánoční svátky, dojí se poslední cukroví i silvestrovský chlebiček, přicházejí lednová předsevzetí. Třeba že nebudeme tolik pracovat a budeme se více věnovat rodině, že přestaneme kouřit, nebo že budeme jíst zdravě. Proti tomu jistě nemůže nikdo nic namítnout. **Ale co když se touha po zdravém jídle stane posedlostí?**

Dnes osmadvacetiletá Běla si přesně pamatuje na den, kdy to všechno začalo. „*Matka koupila filtrační konvici. Všichni byli doma nadšení, protože přefiltrovaná voda chutnala lépe. I když mi tehdy bylo ještě celkem jedno, co dostávám do těla, vodu jsem si postupně filtrovala i do školy, na trénink, na vaření čaje. Když mi venku došla, klidně jsem až do návratu domů nic nepila. Pak mě napadlo, že bych měla i zdravě jíst. Začala jsem proto zkoumat informace na potravinách, 'éčka', a děsila se, co všechno v obchodech prodávají. Asi za rok jsem nedala do pusy už ani obyčejný rohlík. Samozřejmě jsem zhubla a rodiče šleli. Jejich pohledy mě pronásledovaly vždy, když jsem kontrolovala obsah lednice. Osvobodil mě až nástup na vysokou školu a stěhování na kolej. Praha se pro mě stala rájem plným prodejen se zdravou výživou. Za pár měsíců jsem znala všechny.*“

Běline chování přesně odpovídá poruše zvané **ortorexie**, 'závislost' na zdravé stravě. Tu v roce 1997 popsal americký lékař Steven Bratman, který nemoc vysvětluje jako patologickou posedlost zdravou stravou. Ortorektik je schopen požit pouze nezávadné jídlo, sestávající z potravin, které vyhovují jeho představám o zdravé výživě. Jejich obstarávání a následná příprava jsou natolik časově náročné, že spolu s myšlenkami na jídlo zahltní všechnen čas. Z jídelníčku vyřazuje potraviny chemicky konzervované, ošetřované pesticidy, přibarvené, geneticky modifikované, tuky a cukry. Na povoleném seznamu zůstávají v podstatě jen bio potraviny. Na první pohled asi nic špatného.

Pokud se takové chování stane jedinou životní náplní, posedlostí, je problém na světě.

Ortorektik žije v neustálém strachu, že zamoří své tělo toxickými látkami a otráví se. Uklidnění pociťuje pouze ve chvíli, kdy se stravuje způsobem, který považuje za správný. Jídlo mu pak slouží navíc jako prostředek k uspokojení citové potřeby. Prostřednictvím něj hledá vlastní hodnotu, duchovní naplnění či smysl života. Je na sebe hrdý, jestliže se stravuje správně, ale nenávidí se, jestliže se od diety odkloní. Velmi často se díky tomu ocitá v sociální izolaci. „*Nemohla jsem se dívat,*

když někdo jedl, pokaždé jsem se neudržela a obsah jeho talíře musela zkritizovat,“ dodává Běla. „*Nejdřív to spolužáci tolerovali, ale jelikož jsem vždycky veškerou debatu převedla na stravování, přestali se se mnou bavit úplně. Čas jsem pak dělila mezi školu a zpracovávání manuálu, jak se najíst a kde sehnat správné suroviny,*“ dodává Běla. Jedná se o stav podobný návyku na drogu – závislý uteče skutečným problémům do světa, kde je podle něj všechno fajn.

Velmi podobnou situaci prožila i Jolana. Když otěhotněla, cítila se pod velkým tlakem, aby vše, co dělá, bylo správné pro dítě. Začala pečlivě vybírat zdravé potraviny. Časem se přidal fenomén bio.

Ještě pečlivěji začala po určitém čase dokrmovat svou malou dcerku, a stejně jako u Běly, jakákoliv odchylka od přijatelné potravin byla záminkou ke strašným výčitkám svědomí a stresu. Po čase Jolana začala vadit i kvalita městského vzduchu a prakticky natrvalo se s dítětem přestěhovala na chalupu.

„*Manžel přijížděl jednou týdně a vozil nám jídlo nakoupené podle mého seznamu. Když něco nesehnal, nebo zapomněl, dostávala jsem hysterický záchvat. Navíc se dceři objevil ekzém, což mě ještě více utvrdilo v tom, že se do města už nevrátíme a bio je jediná cesta, jak dítě vyléčit. Já sama jsem jedla pouze syrovou bio zeleninu a bio luštěniny. Při jakékoliv stravovací ,chybě' jsem dostávala záchvaty vzteku i paniky. Nemohla jsem ani spát a děsila mě představa, jak jsem svému dítěti ublížila.*“ Jolana nakonec skončila v péči psychologa, podobně jako Běla, která rovněž nebyla schopna svůj návyk zvládnout. „*Velmi mi pomohl manžel, jinak velmi trpělivý a tolerantní člověk, který mi jak se říká, položil nůž na krk, že se musím začít léčit. Vůbec jsem nejdřív nechápala, co je na mém chování divného. Obviňovala jsem ho, že nás chce ,zabít' špatným jídlem. Po dvou letech od téhle krizové chvíle jíme sice stále zdravě, ale v normě. Svě starosti už nepřenesám na okolí a snažím se zabývat i jinými věcmi. Navíc jsem se zbavila záchvatů paniky,*“ vysvětluje.

Posedlost jídlem je často útekem jedince před řešením jeho skutečných problémů, a proto je i pro ortorektika zásadní pochopit příčiny poruchy, upřít pozornost správným směrem. K tomu může většinou pomoci pouze terapeut, protože sám si to není schopen přiznat. Stejně tak jako ve všem ostatním, i v otázce tzv. zdravého životního stylu je třeba postupovat podle hesla: Všeho s mírou.

Martina Hrušková)

Převzato s laskavým svolením ze Setkání, měsíčníku Českobudějovické diecéze.

Varhany v katedrále Svatého Ducha a v kapli sv. Klimenta

Varhany jsou monumentální nástroj. Sváteční čas, stejně jako chvíle modlitby a rozjímání, si lze bez jejich hlasu jen stěží představit. Proto budeme v letošním roce stoupat na kůry kostelů v Hradci Králové i jinde v diecézi. Zasvěceným průvodcem nám bude profesor Václav Uhlíř, varhaník, organolog a hudební pedagog.

Začneme v hlavním chrámu diecéze, v katedrále Svatého Ducha, založené před více než sedmi sty lety. V její těsné blízkosti pak ještě navštívíme kapli svatého Klimenta, pokládanou za jeden z nejstarších kostelů v Čechách.

Katedrála Svatého Ducha je chrám gotický. Někdy se uvádí, že ho založila roku 1307 vdova po českém králi Václavovi II. královna Eliška Rejčka. Podle novějších výzkumů však tady stál už ve druhé polovině 13. století farní kostel, který roku 1339 vyhořel. V letech 1339–1342 byl postaven nynější presbytář. Loď kostela byla dokončena v 60. letech 14. století, za královny Alžběty Pomořanské. Při opravách po skončení husitských válek byla vestavěna rozsáhlá kruchta. Už tenkrát zde byly varhany?

„Existují záznamy, že nějaké varhany tady byly od prvopočátku,“ ujímá se slova Václav Uhlíř. Hudební složka liturgie hrála důležitou roli již v době vzniku kostela. Zajímala se o ni i královna Eliška Rejčka, která ve své závěti odkázala kostelu 50 kop grošů pro chrámové zpěváky. K samému počátku vzniku kostela sahají také nejstarší písemné zprávy o varhanách. Zápis v kronice hovoří o opravě varhan v roce 1335, kterou uhradili dva hradečtí měšťané. O dalším osudu prvních varhan zřejmě rozhodly ničivé požáry.

Významným mezníkem souvisejícím s chrámovou hudbou byla již zmíněná

▮ Vyobrazení varhan v Radoušově kancionálu z let 1592–1604

stavba hlavní empory v roce 1463. Z tohoto období také pocházejí nejstarší dochované rukopisy latinských zpěvů, dokládající činnost literátského bratrstva. Jejich značné jmění umožňovalo pořizovat nejen překrásně zdobené kancionály, ale i varhany.

Stavba dalších varhan souvisela s rozšířením bočních empor v roce 1542. Jak dokládá unikátní vyobrazení v kancionálu Matouše Radouše z let 1592–1604, byly jedny z varhan postaveny nad

severní emporou. Je zřejmé, že se v kostele Svatého Ducha, podobně jako v jiných významných kostelech, pořizovaly vedle hlavních varhan i menší pozitivy. Záznamy, které se zmiňují současně o varhanách i pozitivu, se objevují v inventářích již od roku 1583.

V roce 1638 byly na náklad města pořízeny nové dvoumanuálové varhany. Z tohoto nástroje se dokonce dodnes zachovala dřevěná deska, která byla zavěšena na varhanní skříni pozitivu a znázorňovala tehdejší siluetu města.

V letech 1763–1767 pracoval v Hradci Králové králický varhanář Josef Streussel, který zde postavil dvojice varhan. Jedny v kostele Nanebevzetí Panny Marie, které se zachovaly dodnes, a druhé v katedrále Svatého Ducha. Katedrální varhany stály 2350 zlatých a platil je tehdejší kapitulní děkan Jan Sax. Třicetiletý dvoumanuálový nástroj byl dispozičně velmi zajímavý. Kromě devíti smíšených alikvotních rejstříků obsahoval i jazykový rejstřík v pedálu. Manuály měly rozsah do d3 a lomenou velkou oktávou. Vzduch do varhan byl čerpán šesti měchy. Muselo se tedy sejit šest měchošlapů, tzv. kalkantů, aby nástroj vůbec zazněl. Zvládli by to asi i dva, museli by ale být dost silní. Proto tuto činnost často vykonávali například i hrobníci. Po roce 1930 však kalkanti přišli o práci, protože mechanické čerpání vzduchu nahradil ventilátor.

Varhany v katedrále Svatého Ducha, starý stůl z roku 1944...

...a nový hrací stůl

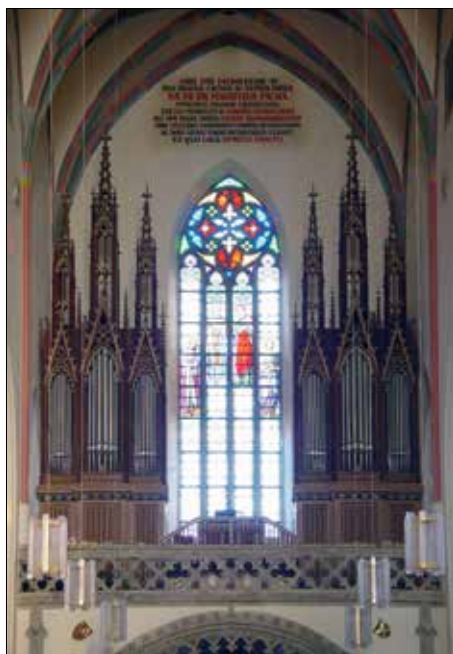
Barokní nástroj byl zřejmě pozoruhodný i po výtvarné stránce, protože v roce 1864 se v rámci regotizace katedrály zvažovalo, zda barokní korpus varhan ponechat. Nakonec však převážil Schmoranzův návrh na stavbu novogotických varhanních skříní a bylo rozhodnuto, že se postaví nástroj zcela nový. V roce 1884 dokončil stavbu nového dvoumanuálového nástroje s mechanickou trakturou, kuželkovými vzdušnicemi a 29 rejstříky varhanář Karel Schiffner z Prahy (opus 104). Romantická dispozice, vycházející ze zásad ceciliánské reformy, sice lépe vyhovovala při doprovodu figurální hudby, ale pravděpodobně nedokázala svým plénem uspokojivě naplnit prostor kostela. Proto se již v roce 1906 uvažovalo o změně dispozice a rozšíření o III. manuál.

S velkou přestavbou se však začalo až v roce 1937 a ujala se jí firma Josefa Melzera z Kutné Hory, která rozšířila nástroj na čtyři manuály. Ovládání I. a II. manuálu bylo přestavěno na pneumatickou trakturu, III. a IV. manuál byl umístěn na boční oratoři v presbytáři a byl ovládán dálkově elektropneumatickou trakturou. Technicky i zvukově pozoruhodný nástroj byl dokončen v roce 1944, ale již po několika letech provozu byl značně poruchový. Z hráčského hlediska bylo ovládání dálkového stroje velmi problematické, protože nasazení tónů mělo velké zpoždění. „Zažil jsem to ještě kolem roku 1970, kdy jsem zde začínal hrát. Tehdejší katedrální varhaník Jiří Strejc se snažil systém dálkového ovládání

neustále opravovat a udržovat v chodu, ale po čase od svého snažení ustoupil, už to nebylo v lidských silách. Textilní izolace kabeláže, vedoucí od hracího stolu přes půdu do boční oratoře, se totiž stala vítanou potravou pro myši a dálkový stroj bohužel nadobro oněměl,“ vzpomíná Václav Uhlíř.

Přesto mám k tomuto často poruchovému nástroji jakýsi citový vztah, protože sehrál v mé hudební kariéře podstatnou roli. Vzpomínám, jak jsem se s panem Strejcem poprvé setkal na kůru kostela Panny Marie v Hradci Králové v roce 1969. V té době jsem už celkem slušně hrál na klavír, ale o studiu na konzervatoři

jsem neuvažoval. Nebavilo mě moc cvičit. Zvuk varhan mě však velmi oslovoval a ovládání tohoto nástroje mě přímo fascinovalo. Pan Strejc si toho všiml a nabídl mně, jestli si nechci zahrát na nástroj v katedrále. Připadal jsem si jako pilot v letadle. Nepřeberné množství ovládacích prvků, nekonečná řada barevných kombinací, emotivní pocity při hře na pléno. Myslím, že to byl jeden z klíčových okamžiků v mém životě. Neváhal jsem využít nabídku a začal jsem k panu Strejcovi chodit na soukromé hodiny varhan. Během několika lekcí jsem si osvojil základy hry na varhany a bez velkých příprav jsem byl zapojen do chrámové praxe. Zdánlivě nesystematický způsob výuky mně velmi vyhovoval a hlavně brzy přinášel ovoce. Místo nezáživných stupnic a etud jsem se s nadšením prokousával drobnými skladbami J. S. Bacha a dalších mistrů. Opájel jsem se mohutným zvukem nástroje, učil jsem se improvizovat, doprovázet liturgii, rejstříkovat, zpívat ve sboru, opravovat varhany. Mnohdy se hodina z různých důvodů nekonala. Ale kdykoliv jsem přišel, mohl jsem cvičit, jak dlouho jsem chtěl. Vzpomínám si, jak jsem vždycky zazvonil u dveří jeho domu a z prvního patra se vyklonila usměvavá tvář se slůvkem „Chyťtej!“. A tím klíčem jsem otevíral nejen vchod na kůru, ale i celou svoji budoucí hudební kariéru.

Varhany v katedrále – prospekt

Technický stav obou manuálů na hlavním kůru se začal postupně zhoršovat a po roce 1989 se začalo vážně uvažovat

o další přestavbě. Té se v roce 1993 ujal Ing. Miroslav Heger z Hořovic. Koncepce této zatím poslední přestavby počítala s rekonstrukcí mechanicky ovládaného Schiffnerova nástroje a dostavbou III. manuálu. Cílem této přestavby bylo dosažení větší spolehlivosti a obohacení zvukových možností nástroje. Přestavba byla dokončena v roce 1999.

„Většina pišťalového materiálu pochází z Schiffnerova nástroje z roku 1884. Například plejáda fléten, ty jsou nádherné,“ demonstruje Václav Uhlíř možnosti nástroje. *„Flétna trubcová 8', nebo další o oktávu výš, nebo ještě další flétny na druhém manuálu. I nejdůležitější rejstřík varhan – Principál 8' tady krásně zpívá. Vlastně jakýkoliv rejstřík vyberu, tak ta akustika jej dotvoří a udělá z něj opravdu lahodný zvuk. Pak je zde neobvyklý rejstřík v pedálu – Mixtura septimová. Muzikanti vědí, že septima je interval poměrně nelibozvučný. Já vám předvedu, jak zní... Je to až takové strašidelné, ale má to svoji barvu a dokáže to pedál zajímavě prokreslit. Pak zde máme klasickou trojici jazykových rejstříků. Hoboj na třetím manuálu, na hlavním stroji pak Trumpeťta a v pedálu nesmí chybět Pozoun, ten je opravdu výživný a dodává celému plénu potřebný fundament. Intonace nástroje je výsledkem snahy o zachování původního*

Schiffnerova zvukového ideálu s přihlédnutím k celoživotním zkušenostem ředitele kůru Jiřího Strejce, který preferoval barevnost a zvukovou ušlechtilost před ohlušujícím plénem. Za velmi zdařilý považují technicky i ergonomicky zpracovaný hrací stůl, jehož stylový design vhodně koresponduje s varhanní skříni.“

77 Vzduch do varhan byl čerpán šesti měchy. Muselo se tedy sejít šest měchošlapů, tzv. kalkantů. Zvládli by to asi i dva, museli by ale být dost silní. Proto tuto činnost často vykonávali například i hrobníci.

„Kaple sv. Klimenta je některými kronikáři pokládána za jeden z nejstarších kostelů nejen v Hradci Králové, ale i v Čechách. Hradecký kronikář P. F. Švenda, který byl poslední, kdo měl přístup k archivním pramenům městského archivu Hradec Králové, uvádí, že v kronice Johanese Marignoli se zmiňuje pověst o založení kaple

sv. Klimenta na hradě jménem Gradic. Kapli nechal postavit kníže Bořivoj, když se vracel se svou manželkou Ludmilou z Moravy, kde byli oba pokřtěni arcibiskupem Metodějem. Zmínka o této stavbě je i v Neplachově kronice Opatovického kláštera. V té se uvádí, že jediným známým kostelem v Hradci Králové je v roce 1134 právě kostel sv. Klimenta.“ PhDr. Jiřího Němečka citují ve chvíli, kdy vstupujeme do kaple sv. Klimenta, záměrně. Před třemi lety o ní napsal reprezentativní publikaci, která vyšla u příležitosti 300. výročí celebrace první mše svaté v kapli po její barokní přestavbě. Krásný komorní prostor. Před námi je nástroj, řekla bych malý, ale nerada bych se ho nějak dotkla.

„Je to skutečně malý nástroj, má pouze osm rejstříků,“ neprotestuje proti mému prvnímu dojmu profesor Václav Uhlíř. *„Ovšem jeho zvuková stránka je díky úžasné akustice naprosto skvělá. Stávající barokní podoba kaple pochází z počátku 18. století, ovšem o původních varhanách zde nemáme žádné zprávy. Já si ještě matně vzpomínám na zbytky nástroje z roku 1908, který stával na kůru a postavil jej Josef Melzer z Kutné Hory. Na kůr se tehdy chodilo přes Bílou věž, která byla přistavěna ke kapli v 16. století. Po roce 1980 byla ale kaple z havarijních důvodů uzavřena a nástroj se postupně rozebíral na součástky. Opravy kaple*

◀ Kaple sv. Klimenta, staré varhany, 1993

◀ Kaple sv. Klimenta, nové varhany, 2004

započaly až po roce 1990. Tehdy se také začalo uvažovat o pořízení nových varhan do restaurované kaple. S Mons. Františkem Hladkým jsme zvažovali různé varianty, třeba převést sem nástroj z jiného kostela.“

„Na vznik varhan nakonec měla bezprostřední vliv jedna drobná a úsměvná událost,“ přidává svou vzpomínku děkan Hladký. „Varhanářská firma Kánský-Brachtl zhotovovala tenkrát nové varhany pro kostel sv. Antonína na Novém Hradci Králové. Po jejich kolaudaci koncem listopadu 2001 jsme seděli na večeri v jedné restauraci. Byla tam sváteční nenucená atmosféra. Všem bylo jasné, že se varhanářské firmě podařilo dokončit kvalitní dílo. A tehdy mi pan Kánský položil otázku: ‚A jakou práci pro nás máte teď?‘ Nevím, jestli to myslel vážně, domnívám se, že ne. Já jsem mu naprosto bez přemýšlení odpověděl: ‚Potřebujeme ještě varhany pro kapli sv. Klimenta‘. On mi tehdy řekl, že pokud tuto práci získají, zhotoví takové a takové varhany. ‚Jen za milion Kč, jinak by stály určitě miliony dva. Debatu jsme ukončili s tím, že jakmile seženu jeden milion, hned se ozvu. Když jsem panu Kánskému za několik měsíců telefonoval, že nastal čas, abychom se začali o varhanách pro kapli sv. Klimenta bavit konkrétně, ptal se mne několikrát: ‚Myslíte to vážně, neděláte si legraci?‘ Život někdy trojí šprýmy.“

Firma Kánský-Brachtl je naše špičková varhanářská dílna. Pochlubit se může například rekonstrukcí svatovítských varhan nebo velkým nástrojem v bazilice sv. Markéty v Břevnově. Jejich varhany v kapli sv. Klimenta jsou opravdu mistrovským nástrojem. Pro návrh varhanní skříně hledali varhanáři inspiraci v českém barokním varhanářství. Proto jejich návrh členění prospektu čerpá z děl Abrahama Starka z Lokte. Konkrétně z už neexistující varhanní skříně, která byla umístěna na Wolmutově kruchtě v katedrále sv. Víta v Praze.

„Zachovala se ovšem kresba, podle níž varhanáři vytvořili, dalo by se říct, repliku,“ doplňuje Václav Uhlíř. Inspirace barokním mistrem Starkem je patrná nejen na tvarosloví varhanní skříně, ale

i na zdobení cínových píšťal, na hracím stole a na mnoha dalších detailech, skrytých uvnitř nástroje. Potahy kláves jsou zhotoveny ze švestkového dřeva, což byla v baroku obvyklá praxe, protože slonovina byla drahá. Pro varhaníka to znamená vřídlný dotyk a zvláště v zimě klávesy tolik nestudí, jako ty bílé. Většina součástí včetně varhanní skříně, varhanní lavice, vzdušnic, konstrukce, rejstříkové traktury a dalších komponentů, je zhotovena z prvotřídního dubového dřeva. Specialitou je pak ručně opracovaná cínooložená slitina pro zhotovení kovových píšťal i ručně hoblované dřevěné píšťaly.

Nejtišším rejstříkem je zde Viola di gamma 8'. Je to taková imitace historického smyčcového nástroje. Copula 8' je celá zhotovena z dubového dřeva a dobře se pojí s ostatními rejstříky. Pak jsou zde vidět krásně zdobené cínové píšťaly v perspektivu, kde je umístěna zvuková páteř nástroje – Principal 4'. Kaple má sice nádherný dozvuk, ale možná až moc velký, který zvuk nástroje nejen prodlužuje, ale i zesiluje. Když také varhanáři nový nástroj přivezli, museli ho po zvukové stránce ztlumit na úplné minimum, aby tzv. netrhal klenbu. Jednou ze zajímavostí je i historické netemperované ladění, které se praktikovalo hlavně v době baroka, kdy se ještě nepoužívaly všechny tóniny. Nástroj tak zní v běžně používaných tóninách velmi čistě a naopak ve vzdálenějších tóninách působí poněkud archaicky. Hlavní manuál má pouze čtyři rejstříky: Copulu 8', Principal 4', Octavu 2' a dvouřadou Rauschquintu. V pedálu je pouze jeden rejstřík – Subbas 16', u kterého navíc chybí tón Cis. Ten repetuje z malé oktávy, ale jelikož se tento tón téměř nepoužívá, málokdo si toho všimne.

Zkrátka hodně muziky za málo peněz. „S radostí nad dokonale zhotoveným nástrojem doporučuji dílo převzít do užívání,“ napsal v závěru kolaudační zprávy v květnu 2004 profesor Václav Uhlíř. Příště se s ním za varhanami vydáme do kostela Nanebevzetí Panny Marie a do kaple sv. Josefa na Velkém náměstí v Hradci Králové.

Eva Zálešáková)

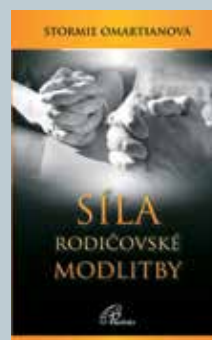
(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Stormie Omartianová

Síla rodičovské modlitby

Nové vydání knihy ze série Síla modlitby povzbuzuje k vytrvalé a usilovné modlitbě rodiče. „Boj o životy našich dětí se odehrává na kolenou. Nemodlit se je jako sedět a zpovzdálí se dívat, jak na naše děti ve válečném poli dopadají střely ze všech stran. Když se však modlíme, jsme v bitvě po jejich boku a svoláváme Boží moc v jejich prospěch.“ Brož., 231 s., 235 Kč

Silvano Fausti

Nad evangeliem podle Matouše

Matoušovo evangelium se považuje za evangelium společenství: soustřeďuje se na Synovo slovo, které z nás činí syny Otce a zároveň bratry mezi sebou navzájem. V tomto bratrství se uskutečňuje naše synovství: ve vztahu k druhému člověku uskutečňujeme životní vztah k Jinému. E-kniha, 395 Kč

Zvon má duši i srdce

Kostelník, praví Ottův slovník naučný, je služebník ustanovený v kostele, aby opatroval mešní roucha a nádobí. Aby udržoval kostel v čistotě a posluhoval knězi při výkonech a obřadech církevních. Dávno už neplatí, že kostelník musí být duchovní nižšího svěcení, dokonce už jím nemusí být ani muž. V prvním kostele královéhradecké diecéze, v gotické katedrále Svatého Ducha, zastává tuto zodpovědnou a časově náročnou funkci **Milada Fejtková**. Už bezmála 20 let.

V katedrále působím jako kostelnice od jubilejního roku dva tisíce, kdy jsem do Hradce Králové přišla. Pocházím z malé vesničky Popovice ve Středočeském kraji, pod bájnou horou Blaník. Tam jsem prožila svoje dětství, chodila do malotřídní školy. Od páté třídy jsem přešla do školy do Postupic, gymnázium jsem vystudovala v Benešově, učitelství pro 1. stupeň základní školy na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy. Posléze, když už to bylo možné, jsem ještě absolvovala Teologickou fakultu UK. To je pro ženy, pravda, neobvyklé studium. Nejprve jsem 16 let učila na Benešovsku. Prošla jsem různé školy, od malotřídních po plně organizované, učila jsem i na velké škole přímo v Benešově. Změna přišla nečekaně. Předpokládala jsem, že budu učit celý život, ale zůstala jsem bez zaměstnání, tak jsem dojížděla na Svatou Horu. To je významný barokní areál a poutní místo na vrchu (586 m) u Příbrami. Tam jsem se seznámila se sestřičkami vincentkami. Když zjistily, že jsem bez práce, nabídly mně pomoc tady při katedrále, protože v Hradci Králové měly v té době už také svoji komunitu. Mojí předchůdkyní byla sestra Daniela, ale vincentky tady pracovaly společně, pomáhaly si navzájem. Teď za všechno zodpovídám sama, za veškerý chod katedrály.

77 **Dětství pod Blaníkem muselo být báječné, předpokládám. Už pro to vědomí, že uvnitř hory odpočívá vojsko, vedené svatým Václavem.**

Na dětství vzpomínám moc ráda, protože jsem vyrůstala v opravdu krásné rodině. Byla jsem už od malička vychovávána ve víře, takže to moje kostelnické předurčení pochází z té doby. Můj tatínek byl vesnický poštmistr, maminka byla doručovatelka a pošta byla v našem domku. V takovém prostředí jsem vyrůstala. Od malička jsem razítkovala dopisy, pomáhala rodičům při občůzkách. Nebylo to jenom po vsi, ale také do okolí Popovic. Kdyby tatínek někam nepřišel, už by se ty babičky divily, co se děje. On za nimi chodil, i když jim nenesl dopis ani noviny. Štípal dříví, nosil uhlí, staral se.

77 **Správný zvon, když pod ním člověk dýchne, by se měl rozeznít. Protože zvon má duši i srdce.**

Doma jsme každý večer společně zpívali. Mateřská škola v Popovicích nebyla, tak se naši v péči o mě střídali. Maminka třeba šla s poštou, tatínek mě hlídal a při tom učil lidové písničky. Mám jich ve svém „repertoáru“ velkou zásobu. Dědeček byl kapelník, ve vsi měl svoji kapelu. Muzikanti byli i příbuzní. Můj strýc, bratr tatínka, byl vynikající křídlovák. Hudba je se mnou od kolébky. S tatínkem jsme zpívali, i když jsem už byla dospělá. V kostele zpíváme pořád, zpívání je můj každodenní chléb, zpívala bych pořád.

77 **Tatínek Milady Fejtkové, vracíme se ještě do jejího rodného kraje, byl v kostele sv. Jakuba Staršího v Popovicích kostelníkem.**

Zvonili jsme spolu na zvony a tak jsem znala všechno, co k tomu patří. A už od 13 let jsem hrála na varhany v kostele, hudbu mám opravdu ráda od malička. Nejprve jsem chodila do LŠU, jak se tenkrát říkalo, v Benešově. Když jsem nastoupila na střední školu, zpívala jsem v dívčím komorním sboru Gymnázia Benešov. Vedla ho profesorka Jaroslava Modrochová, ta vlastně ve mně zapustila hluboké hudební kořeny. Potom jsem se dostala k profesorce Libuši Domanínské, operní pěvkyni a hudební pedagožce. Velice jsme se spolu spřátelily, takže ji ještě občas navštěvuji. Loni v létě oslavila krásné 95. narozeniny.

77 **Hudba dovede člověka naplnit, možná podobně jako víra ...**

Víra a hudba jsou dva opěrné sloupy mého života. Přes hudbu se dostanete k víře blíže. Mám ráda klasickou a sborovou hudbu. Zpívala jsem nejen v tom dívčím sboru, posléze, když už jsem učila, zpívala jsem ve Sboru benešovských učitelek a v Sukově komorním sboru. S ním jsme jezdili hodně do zahraničí. I v tzv. kapitalistické cizině jsme za totality reprezentovali.

77 **Všechno se změnilo po šestnácti letech kantoření, ztrátě zaměstnání**

◀ Milada Fejtková na půdě katedrály Svatého Ducha

a nečekané nabídce přesídlit do věnného města českých královen, pod gotické oblouky katedrály Svatého Ducha.

Hradec Králové jsem vůbec neznala. Navštívila jsem ho jenom jednou, v roce 1997, kdy zde byl Svatý otec Jan Pavel II. To mě samozřejmě vůbec nenapadlo, že bych tady jednou mohla působit. Bylo to vlastně ze dne na den. A nebylo to jednoduché rozhodnutí. Nemám sourozence, byli jsme tatínek, maminka a já. Proto se mi Popovice tak těžko opouštěly. Ale věděla jsem, že jdu za něčím novým a že to bude určitě dobrodružné a zajímavé.

” A bylo?

To si ani nedovedete představit! Děkan František Hladký měl trochu obavy, on byl zvyklý na sestřičky. Začátek byl občas krušný, všechno se v krátké době naučit, byť jsem základy znala. Ale ledy byly brzo prolomeny. Když máte s někým spolupracovat, vyžaduje to oboustrannou

důvěru. Dnes patří, podobně jako Mons. Josef Růt, papežský prelát, mezi důležité lidi mého života. Skromný, pracovitý, umí se nadchnout pro dobrou věc a vytrvat, dotáhnou do konce. Dovede se za člověka postavit. Co řekne, to platí, drží slovo. Jsme s panem děkanem nejbližší spolupracovníci, můžeme se jeden na druhého spolehnout. Katedrála Svatého Ducha je velký objekt. Být v ní kostelnicí je velice závazné, člověk tu práci musí dělat dobře a ještě lépe. Ale s pokorou a vroucí modlitbou.

” Pracoviště je to nádherné! Kdo se může pochlubit tím, že pracuje ve více než 700 let staré katedrále.

Ta středověkost na člověka dýchne hned, jak přijde do katedrály. Je to opravdu posvátné, generacemi promodlené místo. Naši předkové sem chodili prosit Pána Boha v nejrůznějších životních situacích, když měli smutek, bolest, hledali v katedrále útočiště. A když měli radost,

přicházeli poděkovat. Já také, jako každý. Navíc mám možnost tam být, kdykoliv si vzpomenu. I ve večerních hodinách, kdy tam můžu být úplně sama. Rozjímat, modlit se, přemýšlet o svém životě. A prosit do budoucna.

” Mění se ten gotický prostor v průběhu dne?

Jiná je katedrála, když je tichá, tj. v ranních hodinách nebo večer. Jiná, když jsou tam turisté, a jinak vypadá, když se lidé scházejí k modlitbám. To má největší intenzitu. To nazíráno z náboženského hlediska. Jinak máme v katedrále velmi krásné vitráže, které návštěvníky zaujmou na první pohled, hned jak vejdou. Podle denního času svítí slunce do těch vitráží z různých stran a ony jsou v plném jasů. Je to místo důstojné a velebné, ale také veskrze přívětivé.

” Co všechno musíte dělat jako katedrální kostelnice?

Především musím říct, že každý den je jiný. Jinak je to, když jsou veliké slavnosti, Vánoce, Velikonoce, Svatodušní svátky, to člověk opravdu musí být ve střehu od rána do večera. Ale i jindy je zde člověk k dispozici vlastně pořád. Samozřejmě musím katedrálu ráno otevřít a večer zavřít. Ve všední den ji otevírám kolem sedmé hodiny a večer po mši svaté zavírám. V neděli to je náročnější, protože první mše začíná v 6.30, takže v 5.45 už musím jít katedrálu připravovat, aby mohla sloužit celý den pro mše svaté. Další jsou potom v 9.30 a v 11 hodin. Po tu dobu je katedrála stále otevřená. Ve všední dny je bohoslužba pravidelně v 18.30.

Nejnáročnější služba je při biskupských mších, ale katedrála je i městský děkanství, takže křty, pohřby svatby. I neplánované mše svaté. To když přijedou poutníci a řeknou: „*Potřebujeme mši svatou, ted*“. Tak hned musím skočit a zařídit to. Svatodušní katedrála je taky kapitulní kostel, protože v Hradci Králové je Katedrální kapitula kanovníků, kteří sídlí v opravených domech, právem budících pozornost turistů. Kanovníci se scházejí k modlitbám, zvaným ranní chvály. Jsou pravidelně každé pondělí a čtvrtek v 7.45. To taky musím vstávat, odemknout jim, připravit katedrálu. Pak se společně s nimi modlím, je to krásné zahájení dne. S kanovníky se scházíme také k nešporám, to jsou večerní modlitby. Každou první neděli v měsíci v 17.30 jsou zpívané nešpory, kdy se schází celá kapitula, a potom je ještě svátostné požehnání. To je zase krásné zakončení dne.

77 Součástí dennodenní služby katedrální kostelnice Milady Fejtkové jsou samozřejmě také ryze praktické záležitosti. Úklid chrámu, květinová výzdoba.

O květinovou výzdobu se roky starala Eugenie Císařová. Teď už má svoje roky, tak jí hodně pomáhám. A máme obětavé farníky. Každou sobotu ráno v půl osmé bez nároku na odměnu nastoupí a pomáhají mně uklízet. Je to od nich hezké, ale v konečném výsledku zodpovídám za všechno já. Taky za kapli sv. Klimenta, někdy tam usednu za varhany. Vzpomínám při tom

na svoji službu na Svaté Hoře u Příbrami, kde jsem zpívala na kůru. Vyučoval mě tam P. Karel Bříza. To byl redemptorista a významný hudební skladatel, varhaník a varhanář. Koncem 60. let 20. století napsal u nás asi nejpoužívanější ordinárium, vycházející z tradice českého lidového zpěvu. Stejně si vážím tvorby Zdeňka Pololánika, hudebního skladatele, varhaníka a pedagoga. V rodných Popovicích jsme zpívali v kostele jeho písně, takže když nastoupil Josef Zadina, velký propagátor jeho díla, do služby ředitele kůru při katedrále Svatého Ducha, překvapilo ho, že jsem je znala. A s profesorem Pololáníkem mě seznámil, to mě velmi potěšilo. Měla jsem štěstí na lidi, musím říct, vlastně od mládí do současnosti.

77 Kostelník by měl být u všeho, všudy přítomný, ale trochu neviditelný.

Když je něco špatně, hned je to vidět. K tomu nesmí dojít. Proto je kostelník v pozadí. Během mše svaté není vůbec vidět, ale musí být pořád ve střehu, aby mohl patřičně zareagovat. Velký zážitek jsem měla, když se katedrála opravovala a já ležela po ležení až do té špičky v presbytáři, kde jsem pomáhala akademickému

☛ Klíč od katedrály

malíři Romanu Ševčíkovi. Tvořil tam znaky královéhradeckých biskupů. To byl výkon, strávila jsem tam nahoře spoustu času. Držela jsem mu skleničky s barvami, do kterých on si namáčel štětce. A ještě větší zážitek byl, když si tehdejší královéhradecký biskup Dominik Duka dodal odvahy a do té klenby se za námi vylezl podívat.

77 S katedrální kostelnicí Miladou Fejtkovou se známe dlouhé roky. Poznali jsme při natáčení rozhlasového cyklu pořadů o zvonech. Ty ze svatodušní katedrály v něm nemohly chybět. Jsou její velká láska, srdeční záležitost.

Musím se zase vrátit do svého dětství. Se zvony jsem se seznámila na věži v kostele sv. Jakuba v Popovicích. Když mně bylo asi 10 let, pořizovali tam nový zvon. Jeden už tam byl a na sv. Vojtěcha jsme vybírali peníze a kupovali ho v Brodku u Přerova. Tam už jsem zvonila, s tatínkem. Po pořízení druhého zvonu jsme měli každý svůj. Zvonit jsme chodili každé nedělní poledne, to bylo takové slavnostní. Jinak se zvonilo před mší svatou, jako v každém kostele. V katedrále jsou zvony čtyři, jeden krásnější než druhý, unikátní středověký soubor. Správný zvon, když pod ním člověk dýchne, by se měl rozeznít. Protože zvon má duši i srdce. Musím se opravit. Máme samozřejmě v katedrále čtyři unikátní gotické zvony, ale přibýly k nim další, byť menší. Cecilie a Cecilka, pojmenované po patronce duchovní hudby, muzikantů, zpěváků, básníků a řemeslníků, zhotovujících hudební nástroje. Kdysi dávno býval v katedrále i umíráček. Zvony máme na elektrické zvonění, což je také zajímavé, protože největší existující elektrické zvonění je na 5 zvonů a my jich už máme 6, takže ty dva musí zvonit najednou. Máme pořád ještě také ruční zvonění. Na všechny zvony se, to bývala taková tradice, zvonilo ručně na svátek sv. Václava. A protože v blízkosti je Bílá věž se zvonem Augustin, byla to pohádka, když všechny zněly společně. Od prvopočátku jsem také ve spolku zvoníků, je to společenství u Bílé věže, u Augustina. Ale bez královéhradecké katedrály by to nebyla ta pravá harmonie.

◀ Vánoční koncert, na kruchtě katedrály Svatého Ducha

◀ Ještě jako pedagožka za učitelskou katedrou

77 Zvony, to je takové poselství věků ...

Velké poselství věků. Zvony svolávají lid k modlitbě. Anděl Páně se modlí v 6 ráno, ve 12 hodin a potom zase večer v 6 hodin, takže i my tady zvoníme v těchto časech na katedrální zvony. Dříve to bývalo důležité třeba pro lidi pracující na polích. Když slyšeli hlas zvonů, přestali pracovat, smekli a začali se modlit. To je to hlavní poslání, což ne každý ví, z paměti lidí už to více méně vymizelo. Ale zdá se mně, že zvony zažívají renesanci.

77 Zvonit není nic jednoduchého. Byť to tak vypadá, ale musí se to umět.

Jsou to takové fáze. Nejprve se ta ohromná hmota uvede do chodu. Následuje samotné zvonění a potom zastavování. Člověk musí s tím zvonem pořád dýchat a být ve spojení, aby to znělo hezky. Možná byste nevěřila, že náročnější je zvonit na malý zvon, aby to udávalo ten správný zvuk. Třeba na umíráček, to už dnes málokdo umí zvonit. Velký zvon je o síle, na ten člověk musí mít fundament. Ale pořád musí s tím zvonem dýchat, i ty malé zvony musí mít rytmus a musí vypovídat ... třeba „už je tam, už je tam“, když duše člověka odchází k Pánu Bohu.

77 Chcete-li si prodloužit sváteční chvíle Vánoc, přijměte pozvání Milady Fejtkové do katedrály Svatého Ducha v Hradci Králové.

Ostýchat se v žádném případě nemusíte. Katedrála je otevřená pro všechny.

Samozřejmě zvu především na mše svaté. To je výjimečný prožitek, to naše katedrála žije. Není to muzeum, všechno je zde živé, včetně křtitelnice, symbolizující nový život. Ta naše je velmi cenná, z roku 1406. Pochází z benediktinského kláštera v Podlažicích. K nám se dostala za husitských válek, kdy husiti klášter vypálili, a křtitelnici sem přivezli jako válečnou kořist. Od té doby tady slouží.

77 Naši předkové sem chodili prosit Pána Boha v nejrůznějších životních situacích, když měli smutek, bolest, hledali v katedrále útočiště. A když měli radost, přicházeli poděkovat.

77 A jsme zase u zvonů, protože se říká, že křtitelnice je vlastně obrácený zvon. Jak jste si zvykla v Hradci Králové, našla jste u svatodušní katedrály naplnění svého života?

Zvykla jsem si snadno a rychle, protože Hradec je krásné město. Hezké je i jeho okolí, je blízko do Krkonoš. Oblíbila jsem si jezdit na Svatovavříneckou pouť s dnes kardinálem Dominikem Dukou. On byl první biskup, pod kterým jsem sloužila. Hodně jsem s ním prožila, i se

sestrou Dominikou. Často vzpomínám i na arcibiskupa Karla Otčenáška. Pan biskup Duka ho v době, kdy jsem přišla do Hradce Králové, nechával sloužit hlavně sváteční mše, tak jsem s ním pravidelně spolupracovala. Usměvavý, vlídný, laskavý, tak jsem ho zažila. To je vzpomínka, která nebledne. V období sedisvakance byl mým představeným biskup Josef Kajnek, probošt katedrální kapituly. Zastupoval v meziobdobí, než se úřadu ujal současný pan biskup Jan Vokál. To bylo v květnu 2011, toho roku se stalo mnoho věcí. Nastoupil nový biskup, krátce na to zemřel arcibiskup Karel Otčenášek. Potom odešel můj předchůdce, kustod svatodušní katedrály Stanislav Štědroň, a na Štědrý den odešel můj tatínek. Vzala jsem si ho sem, když se Hradec Králové stal mým druhým domovem. Jsem tady ráda. Mám kolem sebe mnoho milých, dobrých a hodných lidí, kteří mi pomáhají a s kterými tady ráda žiju.

77 Zasteskne se vám někdy po životě za katedrou?

Doma na Benešovsku jsem měla katedru učitelkou, tady mám katedru biskupskou, tak jsem o nic nepřišla. Člověk děkuje Pánu Bohu za každý den. Za každé ráno, kdy se probudí, zdravý, schopný pracovat. Budu na to myslet i 2. března letošního roku. To budu katedrální kostelníci rovných 20 let. S vědomím, že člověk miní, Pán Bůh mění.

Jmenování nových kanovníků

Nedělní večer 1. 12. se zapsal svojí událostí do srdcí tří kněží, kteří byli slavnostně přijati mezi kanovníky Katedrál- ní kapituly při chrámu Svatého Ducha v Hradci Králové. Mezi stávající sídelní kanovníky byli dekretem diecézního biskupa instalováni **Mons. Jan Paseka** – generální vikář a **P. Prokop Brož** – biskupský vikář pro školství, děkan farnosti Nový Hradec Králové, biskupský delegát pro ekumenismus a ředitel Diecézního teologického institutu. Čestným kanovníkem se stal **Mons. Pavel Dokládal**, farář farnosti Koclířov u Svitav, vedoucí Diecézního poutního centra.

„Kapitula je živé společenství duchovních kolem chrámu, kteří chrám, město a celou diecézi posvěcují bohoslužbou, modlitbou, a co je velmi důležité, společnou modlitbou – společným slavením bohoslužby. Zdejší kapitula provází chrám již od počátku královéhradeckého biskupství, kdy

(Po převzetí kanovníckých insignií uvedl diecézní biskup osobně každého z nově instalovaných kanovníků na jejich místa v chórových lavicích, snímek: Hana Frančáková

vznik biskupství podmínil tehdejší papež právě zřízením kapituly kolem katedrály. Biskup zde nemohl být v jakémsi vzduchoprázdnu, byl poslán do společenství katedrál- ní kapituly, která musí mít alespoň šest členů. Je tedy zřejmé, jaký význam kapituly pro církev mají“, řekl na úvod slavnostního shromáždění královéhradecký biskup Jan Vokál, který po té přijal slib všech tří nových kanovníků. Ti po podepsání patřičných dokumentů a jejich stvrzení biskupem Janem Vokálem, byli proboštem kapituly pomocným biskupem Josefem Kajnekem oděni do mozzetty a z rukou diecézního biskupa převzali signum a biret. Celý slavnostní akt se odehrál v rámci nešpor, které jsou součástí denní modlitby církve. Věřícími zaplněná katedrála dodala slavnostnímu večeru punc sounáležitosti, který je pro katolickou církev typickým znamením.

Pavel J. Sršeň)

Beatifikace P. Toufara

Na konci listopadu 2018 se naplno rozeběhnul diecézní proces beatifikace P. Josefa Toufara, který byl umučen komunistickým režimem. V roce 2020 si budeme připomínat 70. výročí události, které následovaly po číhoštském pohybu oltářního křížku.

„Na den přesně 28. 1., kdy faráře Toufara roku 1950 komando StB odvěklo z fary, se sejdemé přímo ve Valdicích, kde dopoledne bude uzavřená bohoslužba za oběti totalitních režimů v kartouze a odpoledne otevřené setkání u bran věznic. Ve dnech 21.–22. 2. následuje setkání v klášteře v Želiví, s jehož opatem Vitem Tajovským je pojily blízké přátelské vztahy, završené bohoslužbou, kterou bude slavit biskup Jan Vokál. V pondělí 24. 2. bude Toufarovský program v Knihovně Václava Havla a přímo 25. 2. se chystá umělecká intervence Otakara Duška, autora působivého dvojportrétu Jana Palacha a Josefa

Toufara právě v budově bývalého Borůvkova sanatoria v Legerově ulici v Praze. Vydou dvě publikace, Toufarovský místopis a křížová cesta inspirovaná příběhem a texty Josefa Toufara“, přiblížil průběh připomínkových akcí P. Tomáš Petráček, postulátor přípravy diecézního beatifikačního řízení, podle něhož je příběh Josefa Toufara, vedle Milady Horákové, asi nejznámějším příběhem 50. let.

Causa číhoštského faráře je dobře známá i na Slovensku. A po vydání knihy Miloše Doležala v italštině a polštině i v těchto zemích. V Polsku dostal dokumentární film i sám P. Toufar prestižní ocenění Festivalu dokumentárních filmů v Gdyni.

„Osobně pokládám za nejcennější Toufarův zápas o ryzí lidství a křesťanství a jak se zcela a nezištně oddal své kněžské službě. Jako kněz působí dnes mnohem více

(Biskup Josef Kajnek odhalil v Polné pamětní desky Josefu Toufarovi, 6. 9. 2014

než by mohl během svého pozemského života. Je dokonalým naplněním základního, velikonočního mystéria naší víry“, netají se obdivem k faráři Josefu Toufarovi P. Tomáš Petráček.

Pavel J. Sršeň)

Jak na Nový rok, tak po celý rok?

aneb pár slov o Boží Prozřetelnosti

Přiznám se, že nemám rád, když se berou příliš vážně všelijaká úsloví, rčení nebo přímo pověry, jako třeba: smůla v pátek 13. nebo štěstí od kominíka či černá kočka přes cestu. Patří k nim vlastně i tento nadpis...

Ale ať je to jak chce, u mne ten nadpis platí i s úrokem. Přesně na Nový rok 2019 jsem si při pádu na procházce dokázal utrhnout přední vazy na obou kolenou a od 1. ledna do 4. dubna jsem strávil čas v nemocnici a rehabilitační léčebně... Další měsíce jsem sice normálně fungoval jako kněz ve farnosti, ale s holemi a určitými pohybovými omezeními. Během léta se zjistilo, že obě mé nohy budou potřebovat reoperaci a opět následnou rehabilitaci – tentokrát každé koleno zvlášť, takže po nemocničním pobytu od srpna do října bude letos následovat totéž od konce ledna do Velikonoc. Prakticky celý rok jsem slavil mši svatou vsedě u obětního stolu, při sv. přijímání nebo u obětních darů za mne zaskočili akolyté, ve škole jsem se moc neohřál a bohužel mnohokrát jsem musel vynechat návštěvy nemocných...

Jak už jsem uvedl v podobné úvaze minulý rok – nemám si na co stěžovat. Pán Bůh se o mne stará, stále posílá do mé blízkosti skvělé přátele – mnoho pomocníků a podporovatelů, dává mi svůj pokoj a možnost poznávat nové situace i lidi a stále dává naději k uzdravení...

Takže přece jen – máme brát vážně ona rčení? To už je na každém z nás. Ale ne nechme se oklamat ani zotročit jakýmkoliv lidskými předpoklady a přímo pověrami, co, kdy, jak, se má nebo musí stát... Boží vůli neurčuje datum, hodina nebo černá kočka... Pro Boha nějaké datum nebo místo či okolnosti nejsou důležité. On určuje, kdy pro nás v tom běžném plynutí času (řecky *chronos*) přijde onen den „D“ (řecky *kairos*) – kdy a kde

nás navštíví něčím nečekaným, překvapivým, co může změnit celý náš život. Vždy je to k našemu dobru. VŽDY...

Je to jeho Prozřetelnost, která ví, kdy je ten správný čas a kde je správné místo pro nás.

Také prosím nepodezřívejme Boha z toho, že nás vždy navštíví něčím náročným nebo že na nás zapomíná – to přece není možné.

(Dokázala by některá z maminek zapomenout na své dítě? I kdyby – Bůh ne...)

Ani to neberme tak, že nás prostě chce sejmout, nebo nás přestal mít rád, či jsme ho prostě našťvali a teď nás musí potrestat... To děláme my lidé – Bohu nepřisuzujeme naše vlastnosti a nectnosti. Hlavně mu nepodsouváme katastrofy s tím, že pokojné časy a radostné události jsou naše zásluha nebo prostě samozřejmost.

Když jsem zmínil Boží Prozřetelnost, tak co to vlastně je? Je to Boží plán s tímto světem, Boží plán s životem naší země, naší farnosti, naší rodiny, kohokoliv z nás... a budme si jisti, že je to dobrý plán a je každému naordinován na lékárnických

vahách – přesně tak, jak potřebuje. Dává nám určitou dávku radosti i bolesti, čekání a hledání jako i nalezení, zisků i ztrát, zážitky, setkání i vztahy...

Nic není náhodné, nic není samoúčelné. V tom všem je přítomný Bůh...

Boží Prozřetelnost nepřichází jako nějaký nekompromisní neodvolatelný osud, ale jako Boží nabídka a je to vlastně i výzva k naší lidské prozíravosti, abychom hledali a objevovali Boha v situacích a setkáních, a rozluštili jeho vůli, která má jediný cíl: spasit nás...

Bůh si váží našeho hledání i rozhodování a respektuje je a umí na ně reagovat. Vede nás jemně, jistě, pevně.

Nejsme determinováni, nejsme vedeni jako loutky bezcítěným osudem – jsme spolutvůrci našeho příběhu.

A jedno platí napevno: pokud vždy na prvním místě hledáme Boha a jeho vůli, nemůžeme se v životě ztratit, a to platí jak na Nový rok a tak i po celý náš život.

Všem vám žehná P. Jan Linhart)

(Pozvánka

Program Centra pro rodinu pro rok 2020

- 12. 2.–8. 4. **Společná příprava na život v manželství**, Hradec Králové
- 15. 2. **Rekolekce pro manžele** v rámci Národního týdne manželství, Hradec Králové, vede P. Miloš Kolovratník
- 21. 3. **Setkání mladých manželů**, Hradec Králové, téma: „Pět jazyků lásky“
- 27.–29. 3. **Víkend pro matky a dcery** (7–10 let), Jimramovské Paseky
- 28.–31. 5. **Duchovní obnova pro manžele**, Králíky, vede P. Karel Moravec
- 11.–13. 9. **Víkend pro rodiny**, Králíky, ve spolupráci s Katechetickým a pedagogickým centrem; hostem bude P. Miloslav Brhel
- 14. 10.–8. 12. **Společná příprava na život v manželství**, Hradec Králové
- 16.–18. 10. **Víkend pro matky a dcery** (14–18 let), Jimramovské Paseky
- 16.–18. 10. **Duchovní obnova pro rozvedené**, Králíky, vede P. Karel Moravec

Změna programu vyhrazena.

Bližší informace budou postupně zveřejňovány na webu: www.bihk.cz/pastorace/centrum-pro-rodinu a na facebooku: www.facebook.com/RodinaDiHK

Farnostem, společenstvím rodin a mládeže, mateřským či rodinným centrům nabízíme

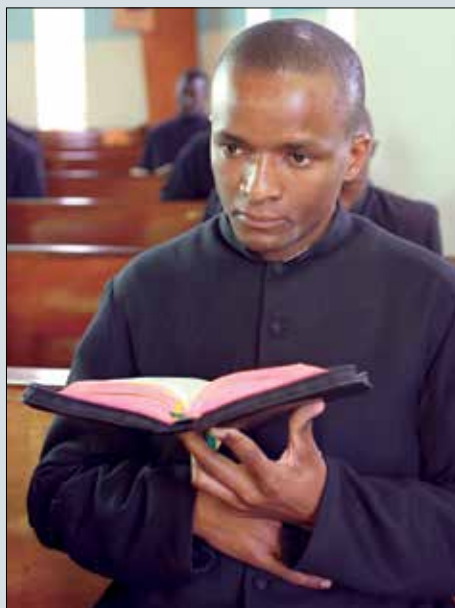
besedy z oblasti výchovy dítěte a vztahové výchovy

Aktuální seznam besed naleznete na našich stránkách.

Seminář v Keni potřebuje naši pomoc

Keňský velký seminář **St. Matthias Mulumba Tindinyo** v diecézi Eldoret patří mezi stabilní a dlouhodobé projekty podporované českými dárci Papežských misijních děl.

V současné době v něm studuje 112 bohoslovců. Semináře v misijních zemích se vyznačují tím, že kromě standardní kněžské formace vedou budoucí kněze také k tomu, aby se uměli postarat o své živobytí a byli schopni svým budoucím farníkům poskytnout nejen duchovní podporu, ale i službu materiálního charakteru. Od drobných oprav až po odvoz do nemocnice.

K zajištění soběstačnosti jsou misijní semináře nuceny také z provozních a ekonomických důvodů.

Náklady na chod tohoto semináře – zajištění stravy, zdravotní péče, energií, knih či platů personálu – činí v přepočtu na jednoho bohoslovce přibližně 1200 amerických dolarů ročně, tedy zhruba dva a půl tisíce korun měsíčně. Polovinu této sumy zajišťuje příspěvek **Papežského misijního díla svatého Petra apoštola**, v jeho rámci platí závazek hmotně pomáhat všem kněžským seminářům v misijních zemích.

„Mít farmu je pro nás nutností, jinak bychom se neuživili. Do nízkorozpočtového chodu semináře by drasticky zasáhlo už jenom to, kdyby kuchyň musela kupovat maso. Všechno, co tady seminaristé dělají, má smysl pro jejich formaci, rozvíjí to jejich smysl pro spolupráci, zodpovědnost, taky je to udržuje při vnímání reality. Jsou vedeni k následování principu „co jste dostali, předávejte dál“.“ Vicerektor P. John Lelei

Príspeť na tento projekt môžete zasláť svému daru na náš účet číslo **72 540 444/2700. variabilní symbol 30** Podpora bohoslovců v misiích – **Keňa**

Více informací na www.missio.cz

Za všechny dary upřímně děkujeme!

Papežská misijní díla v České republice

Na Kropáčce 30/1, 500 03 Hradec Králové
tel. 604 838 882, e-mail: pmd@missio.cz
FB: PapezskaMisijniDila

www.missio.cz

Tříkrálová sbírka slaví kulatiny

Začátkem ledna už podvacáté zaplaví ulice našich měst a obcí tříkráloví koledníci, aby lidem přinesli radostnou zprávu o příchodu malého Ježíška na svět. Až u vás zazvoní, popřejí vám vše dobré v novém roce a napíší na dveře požehnání K + M + B + 2020, prosím přispějte jim také do kasičky na pomoc nemocným a potřebným. Děkujeme Vám!

Začněte i vy nový rok dobrým skutkem!

Dobročinná Tříkrálová sbírka, kterou každoročně pořádá Charita ČR, slaví kulaté 20. narozeniny. V naší diecézi se bude koletovat nejvíc kolem 6. ledna. V Hradci Králové požehná třem králům generální vikář Mons. Jan Paseka v úterý 7. ledna v 8 hod. v katedrále Sv. Ducha. V Pardubicích slavnostně zahájí sbírku v pondělí 6. ledna v 9:30 hod. na Pernštýnském náměstí. Koledníkům dá požehnání pomocný biskup Josef Kajnek a u betlému zazpívají Bonifantes s Adélou Krátkou. Před zahájením projedou centrem města tři králové na koních z farmy Apolenka.

Koledníky Charity poznáte podle toho, že vybírají finanční příspěvky do úředně zapečetěné pokladničky s logem Charity a obdarovávají dárce drobnou pozorností – cukříky a kalendáříky. Vedoucí skupinky je vybaven průkazem koledníka.

Charity pro vás připravily i spoustu doprovodných akcí, často ve spolupráci s farností - tříkrálové koncerty a průvody, živé betlémy nebo další zajímavé akce pro koledníky za odměnu. Pozvánky najdete v rubrice Kalendář. Charita ČR připravuje k 20. výročí také tříkrálovou fotosoutěž pro koledníky na sociálních sítích.

Komu sbírka pomůže

Výtěžek Tříkrálové sbírky pomůže nemocným a potřebným především v regionech, kde se sbírka koná. Část výnosu sbírky bude věnována na humanitární pomoc do zahraničí.

Například na Hradecku a Pardubicku z výtěžku sbírky podpoří hospicovou péči o nevléčitelně nemocné. Ve Dvoře Králové nad Labem a okolí budou lidé přispívat na centrum Klubko, které pomáhá pěstounským rodinám. Oblastní charita Červený Kostelec z vybraných peněz vymění stará okna v Domově sv. Josefa pro nemocné s roztroušenou sklerózou v Žirči. Na Kutnohorsku z tříkrálových darů podpoří dobrovolnické programy v nemocnicích a sociálních zařízeních. Na Ústeckoorlicku

☛ Tříkrálová sbírka na Jilemnicku. Foto: Jakub Žák

a Chrudimsku použijí vykoledované peníze na podporu charitní pečovatelské služby. Oblastní charita Nové Hradky z výtěžku sbírky rozšíří Dům sv. Josefa v Chotovicích, kde pomáhají handicapovaným, seniorům a rodinám s dětmi.

Naše Charity věnují část výtěžku také na humanitární projekty v Indii, které realizuje Diecézní charita Hradec Králové, konkrétně na kvalifikační kurzy pro mladé lidi bez vyučení a dětské večerní vzdělávání v oblasti Bangaloru, dále také na podporu projektu Univerzita v oblasti Belgaum.

Bližší informace o doprovodných akcích a záměrech sbírky naleznete také na www.hk.caritas.cz.

Každá koruna pomáhá! Děkujeme vám!

Do sbírky lze přispět i dárcovskou SMS ve tvaru: **DMS KOLEDA 30, 60** nebo **90** na číslo **87 777** (cena jedné SMS je 30, 60 a 90 Kč) anebo odesláním finančního daru na účet: **66008822/0800** u České spořitelny, **VS: 777**.

Pomůžete i sledováním **Tříkrálového koncertu** v neděli **5. 1. od 18 hod. na ČT 1**. Vystoupí: Lake Malawi, Sebastian a Marta Jandová. Více na www.trikralovasbirka.cz. Sledujte také tříkrálový Facebook a nově i Instagram.

Hlavní partner: T-Mobile. **Partner:** Nadace ČS. **Hlavní mediální partner:** Česká televize a Český rozhlas.

(KALENDÁŘ AKCÍ**Tříkrálový koncert**

- **4. 1.** ve 14 hod., **Neratov**, poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie
- **5. 1.** v 15:30 hod., **Pardubice**, kostel sv. Bartoloměje. Účinkuje Chrámový sbor a hosté pod vedením prof. Kuchvála.
- **5. 1.** v 18 hod., **Přibyslav**, fara. Tradiční zakončení Tříkrálové sbírky ve městě, dobrovolné vstupné od návštěvníků putuje do tříkrálové kasičky.
- **5. 1.** **Trutnov**, kostel Narození Panny Marie. Účinkuje a pořádá pěvecký sbor Chorea Corcontika na podporu Tříkrálové sbírky (čas bude upřesněn).
- **9. 1.** v 18 hod., **Pardubice**, kostel sv. Jana Křtitele. Účinkují pěvecké sbory Pernštýn – Ludmila – Suk pod vedením Martina Berana, na varhany hraje Ondřej Hromádko.
- **11. 1.** v 16 hod., **Česká Třebová**, kostel sv. Jakuba Většího
- **11. 1.** v 17 hod., **Jaroměř**, kostel sv. Jakuba. Účinkují sbory Ostrováček a Kapa z Gymnázia Jaroměř.
- **12. 1.**, **Ústí nad Orlicí**, kostel Nanebevzetí Panny Marie
- **12. 1.** ve 13:30 hod., **Dolní Dobrouč**, farní kostel. Účinkují soubory ČAS, Kampanula, děti a zjeví se tři králové.
- **12. 1.** v 15 hod., **Přelouč**, kostel sv. Jakuba. Účinkují žáci ZUŠ Přelouč.
- **12. 1.** odpoledne, **Humpolec**, Koncertní sál ZUŠ Gustava Mahlera. Účinkuje pěvecké sdružení TUCET (čas bude upřesněn).

Tříkrálový průvod

- **11. 1.** v 9:10 hod., **Polička**, Palackého nám. Sto padesát koledníků vedených hvězdonošem a třemi králi na koních se vydá průvodem městem z Charity (Vrchlického 22) k živému betlému na náměstí, kde se připojí k dění.
- **11. 1.** v 10 hod., **Lanškroun**, nám. A. Jiráska, Zámek 1. Tříkrálový průvod zakončí klanění králů u betlému B. Šilara se zpěvem koled. Připojte se i vy!
- **11. 1.** v 16 hod., **Letohrad**, Kulturní dům (Družstevní 597). Zapijte se i vy do tříkrálového průvodu, který vyrazí od domu kultury přes Nový dvůr až na Václavské nám.
- **12. 1.** v 15 hod., **Ústí nad Orlicí**, ZŠ Bratří Čapků. Společně se třemi králi a velbloudy vyrazí k malému Ježíškovi i bubeníci, ponocný, děti z pěveckého sboru a koledníci. Akci doprovodí Tříkrálový koncert v kostele Nanebevzetí Panny Marie. Připojte se i vy!
- **12. 1.** v 9 hod., **Dolní Dobrouč**, farní kostel. Tříkrálový průvod, který zahájí mše sv. v kostele, se vydá přes Švábův kopec k hasičárně. Odpoledne koncert ve 13:30 hod., ČAS, Kampanula, děti a zjeví se tři králové.

Živý betlém

- **4. 1.** v 9 hod., **Humpolec**, Horní nám. před farou. Podvacáté zahájí Tříkrálovou sbírku ve městě živý betlém. K malému Ježíškovi dorazí tři králové na koních. Všem koledníkům se dostane požehnání a poté vyrazí do ulic.
- **5. 1.** ve 14 hod., farnost Velká Losenice, u fary v **Krucemburku**. Divadelní představení „**Čtvrtý z mudrců**“ tradičně doprovodí sbírku ve farnosti. Pojednává o čtvrtém mudrci, který se třemi králi nedošel, protože po cestě konal dobré skutky a s Ježíšem se setkal až v okamžiku jeho ukřižování. V představení hraje až sedm desítek dětí i dospělých.
- **11. 1.** od 9 hod., **Polička**, Palackého nám. Živý betlém s padesáti postavami, živou hudbou a zvířaty zahájí Tříkrálovou sbírku v Poličce. Vyvrcholí příjezdem tří králů na koních s průvodem koledníků, kterým p. farář požehná na cestu.

Betlémská hvězda

- **5. 1.** od 16 hod., **Jičín**, zámek – porotní sál. Komponovaný benefiční pořad (ne)vážné muziky na podporu Tříkrálové sbírky.

Výstavy a besedy Adopce na dálku

- **Svět indických dětí** – kostel sv. Jana Křtitele ve Dvoře Králové n. L. Výstava potrvá do 3. 2. 2020.
- **Za naše úspěchy vděčíme Vám** – Kulturní a spolkový dům Černilov. Putovní výstavu příběhů zakončí beseda o životě indických dětí 27. 1. 2020 od 19 hod.

XXIV. Charitní ples

- **1. 2.** od 19:30 hod., **Letohrad**, Orlovna. Na ples ve stylu první republiky vás zve Oblastní charita Ústí nad Orlicí. Předprodej vstupenek v kanceláři Charity, tel. 465 621 281. Více na www.uo.charita.cz.

Novoroční přání

Vážení a milí,
 chceme Vám touto cestou poděkovat za Vaši spolupráci a účast na charitním díle v roce 2019, za projevy milosrdné lásky k lidem strádajícím. Kéž dobrý Bůh Vás štědrě odmění a naplní Vás radostí, nadějí a chutí pokračovat v konání skutků lásky i v roce nadcházejícím.
 Věříme, že jste intenzivně prožili vánoční mysterium Boží lásky. Spolu s králi v rámci Tříkrálové sbírky přenesme tuto radostnou zvěst lidem všem do nového roku, abychom vánoční poselství naplňovali i v každý jeho den.
 Požehnaný nadcházející rok 2020 Vám za kolektiv Diecézní katolické charity Hradec Králové přeje

Mons. Pavel Rousek a Aneta Maclová

▮ Oblastní charita Hradec Králové podpořila z Tříkrálové sbírky Charitní pečovatelskou službu. Paní Olze už neslouží nohy jako dřív, pomáhá jí dcera a pečovatelky z hradecké Charity. Tři krále si pamatuje z dětství a je ráda, že tato tradice pomáhá i dnes. Foto: Jana Karasová

Kde pomáhá Tříkrálová sbírka

V roce 2019 vynesla Tříkrálová sbírka v naší diecézi rekordních více než 18,4 mil. Kč. Darované peníze již pomáhají v desítkách charitních zařízení a službách pro nemocné, seniory, handicapované, rodiny s dětmi a lidi v tísní v našich regionech i v zahraničí.

- ▮ Oblastní charita Červený Kostelec například z výtěžku sbírky přispěla na opravy a vybavení **Hospice Anežky České** a **Mobilního hospice**. Antidekubitní matrace a postele pořídili do pokojů pro klienty v **Domově sv. Josefa v Žirči**, kde pečují o nemocné roztroušenou sklerózou.
- ▮ Charity v Hradci Králové a v Náchodě z darovaných příspěvků podpořily **Charitní pečovatelskou službu**, která pomáhá seniorům v jejich domácím prostředí.
- ▮ Oblastní charita Pardubice použila největší část peněz z Tříkrálové sbírky na vybudování paliativní ambulance **Domácího hospice** a na rozšíření **služeb pro rodiny s dětmi a pro pěstouny**.
- ▮ Kutnohorská Charita z výnosu sbírky podpořila například **dobrovolnické programy** a také provoz **noclehárny pro muže**.
- ▮ Farní charita Rychnov nad Kněžnou z Tříkrálové sbírky obnovila vybavení služeb ve **Stacionáři sv. Františka**, kde pomáhají lidem s handicapem a seniorům.
- ▮ Havlíčkovobrodská Charita z výtěžku sbírky přispěla na svozové auto pro handicapované klienty **Sociálně terapeutické dílny** v Ledči nad Sázavou, **Charity** v Jičíně a Dolním Újezdě na potřebné nové vozy pro své terénní služby.
- ▮ Litomyšlská Charita z darovaných peněz dokončila výměnu starých nefunkčních oken v prostorách **služeb pro rodiny s dětmi** v Jindrově vile.
- ▮ Charita v Poličce z Tříkrálové sbírky spolufinancovala rekonstrukci objektu pro zázemí **sociálně terapeutických dílen a službu sociální rehabilitace**.

- ▮ Oblastní charita Nové Hrady použila příspěvek na spolufinancování rozšíření **Centra sociálních služeb** v Chotovicích.
- ▮ Orlickoústecká Charita z výtěžku financovala například přístavbu **Centra pod střechou** a službu **Domácí hospicové péče**.
- ▮ Trutnovská Charita z výnosu sbírky podpořila službu **Domácí hospicové péče** a Charita ve Studenci dokoupila zdravotnické pomůcky pro klienty **ošetřovatelské služby**.
- ▮ Naše Charity věnovaly část výtěžku rovněž na **humanitární projekty v Indii**, které realizuje Diecézní charita Hradec Králové: kvalifikační kurzy pro mladé lidi bez vyučení a dětské večerní vzdělávání v oblasti Bangalore, dále také na podporu vysokoškolských studentů ze sociálně slabých rodin v oblasti Belgaum.

Více informací naleznete také na www.hk.caritas.cz.

Děkujeme všem štědrým dárcům i koledníkům.

Přejeme vám vše dobré v novém roce 2020!

(AKTUALITY

Adventní věnce pro domácí hospic

Pardubice: Již poosmé pardubická Oblastní charita pořádala benefiční akci s názvem Adventní věnce pro Domácí hospic. Letos jsme opět přivítali firemní dobrovolníky i širokou veřejnost na vyrábění v Salesiánském klubu mládeže v Pardubicích. Adventní věnce, jejichž koupí podpořili Domácí hospic, vyráběli dobří lidé na farách v Holicích a Sezemicích. S výrobou pomáhali studenti Gymnázia Holice a milé předvánoční akce se účastnili zaměstnanci ČSOB Pojišťovny a firmy Panasonic, kteří věnce vyráběli přímo na svém pracovišti. Tradičně pomohli zaměstnanci a studenti Univerzity Pardubice a nově také Kroužky Východní Čechy i další neziskové organizace. Letos na podporu Domácí hospicové péče poputuje výtěžek z 820 vyrobených a prodaných věnců a jsme rádi, že jsme mohli touto akcí veřejnost upozornit na důležitost péče o umírající.

Jan Lohynský)

▮ Osmý ročník benefiční akce Adventní věnce pro domácí hospic v Pardubicích. Foto: archiv Oblastní charity Pardubice

Gratulujeme všem oceněným za obětavou práci v Charitě a děkujeme! Foto: Petr Macl

(AKTUALITY

Ocenění charitních pracovníků ke 30. výročí svatořečení sv. Anežky České

Hradec Králové: Třidvacet pracovníků Charit z celé diecéze bylo oceněno za svou obětavou službu nemocným a potřebným na děkovné mši svaté, kterou celebroidal biskup Mons. Jan Vokál v úterý 19. listopadu 2019 v katedrále Sv. Ducha. Jsou mezi nimi ošetřovatelky, pečovatelky, sociální pracovníci středisek rané péče a služeb pro seniory, ředitelé Charit i administrativní pracovníci. Za dlouholetou službu lidem v nouzi a nasazení poděkovali oceněným a zástupcům Charit Ing. Anna Maclová, ředitelka Diecézní katolické charity Hradec Králové, diecézní biskup Mons. Jan Vokál a generální vikář Mons. Jan Paseka.

Odpolední bohoslužba i dopolední program přednášek, který uspořádala Diecézní katolická charita Hradec Králové společně s biskupstvem, byl věnován rovněž připomínce odkazu sv. Anežky České, patronky české Charity. Zejména její schopnost proměňovat společnost k lepšímu, umění propojovat lidi v rodinách i komunitách a být světlem i nadějí pro druhé, vyzdvihl ve své přednášce profesor ThLic. David Bouma, ThD. Stejně jako Charita, se sv. Anežka s láskou starala o ty nejposlednější, připomněl přítomným prezident Diecézní charity Mons. Pavel Rousek. Jako klíčového partnera pro zajištění sociální péče v kraji vnímá dnešní Charitu Ing. Vladimír Derner, náměstek hejtmana Královéhradeckého kraje pro oblast sociálních věcí, který ocenil také lidský a laskavý přístup k člověku v charitních službách.

Slavnostní mše svatá se rovněž nesla v duchu díkůvzdání a proseb za charitní dílo. „Dobré skutky mají smysl jen, když jsou vedeny láskou. Hlavním úkolem Charity je vedle profesionální služby také hledat lásku k Bohu a člověku při péči o nemocné a potřebné,“ připomněl ve svém kázání biskup Mons. Jan Vokál, který poděkoval charitním pracovníkům za jejich obětavou službu a také je povzbudil do další činnosti. Přímluvy za nemocné a trpící klienty, charitní zaměstnance a jejich službu byly vedeny odkazem sv. Anežky České, patronky české Charity. Zástupci regionálních Charit také přinesli obětní dary, které symbolizovaly činnost Charity, aby je biskup požehnal.

Zlatý charitní kříž převzalo z rukou ředitelky Diecézní katolické charity Hradec Králové Ing. Anny Maclové a diecézní biskupa Mons. Jana Vokála šest charitních pracovníků, jmenovitě *Marie Boštíková* – bývalá pečovatelka v pobytové odlehčovací službě Respitní péče Jindra v Litomyšli, *Hedvika Jiranová* – ředitelka Farní charity Studenec u Horek, *RNDr. Robert Otruba* – ředitel Oblastní charity Kutná Hora, *Sr. Pavla Rychnovská* – administrativní pracovnice v Půjčovně kompenzačních pomůcek Ústí nad Orlicí, *Iva Valerová* – vrchní sestra Mobilního hospice Anežky České v Červeném Kostelci a *Blanka Vopařilová* – ředitelka Oblastní charity Nové Hrady u Skutče.

Ocenění **Stříbrný charitní kříž** obdrželo sedmáct pracovníků charity: *Jana Adamcová* – zdravotní sestra Charitní ošetřovatelské služby Oblastní charity Ústí nad Orlicí, *Markéta Bohuslavová* – vrchní sestra Charitní ošetřovatelské služby Hradec Králové, *Hana Ďuránová* – vedoucí sestra Charitní ošetřovatelské služby v Letohradě, *Jarmila Cvejnová* – pečovatelka Charitní pečovatelské služby Náchod, *Mgr. Ilona Fricová* – zástupkyně ředitelky Oblastní charity Pardubice, *Jitka Holcová* – pracovnice fundraisingu a public relations v Domově sv. Josefa v Žirči, *Mgr. Pavlína Chmelíková* – vedoucí Střediska rané péče Sluníčko Hradec Králové, *Bc. Zdeňka Kafkaová* – sociální pracovnice v Hospici Anežky České v Červeném Kostelci, *Jarmila Klimešová* – vedoucí Charitní pečovatelské služby Pardubice, *Mgr. Květa Kopecká* – učitelka češtiny pro cizince v Integračním centru Diecézní charity Hradec Králové, *Ing. Mgr. Pavel Krátký* – ekonom Oblastní charity Pardubice, *Mgr. Václav Kubánek* – vedoucí Charitní pečovatelské služby Oblastní charity Jičín, *Bohuslava Medová* – vedoucí Astrý – denního centra pro seniory v Humpolci, *Erika Novotná* – pečovatelka Charitní pečovatelské služby Nové Hrady u Skutče, *Renata Novotná* – asistentka ředitele Oblastní charity Havlíčkův Brod, *PhDr. Irena Salaquardová* – vedoucí Střediska rané péče Havlíčkův Brod, *Bc. Petra Vališková* – vedoucí sociálního úseku a metodička kvality sociálních služeb ve Dvoře Králové nad Labem.

Všem oceněným gratulujeme, mají srdce na dlani!

Jana Karasová)

Předplatné měsíčníku Adalbert je nápaditý dárek kdykoliv!

Čtete rádi Adalbert?

Předplaťte ho také svým blízkým nebo přátelům!

**rozhovory • názory • osobnosti
život církve • informace z diecéze**

Rádi vám zašleme

dárkový poukaz na předplatné

časopisu Adalbert pro rok 2020

který můžete věnovat svým blízkým.

Cena ročního předplatného je 319 Kč.

Ozvěte se nám na redakční e-mail adalbert@bihk.cz
nebo na telefon: 495 063 422.

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2020

Každá koruna
pomáhá

**Tříkrálový koncert
v neděli 5. ledna 2020 od 18 hodin
odvysílá v přímém přenosu ČT1.**

Vystoupí skupina Lake Malawi, Marta Jandová, Sebastian a další.

DMS KOLEDA 30 (nebo 60, 90) na číslo 87777
Podpořte trvale Tříkrálovou sbírku. Děkujeme!
DMS TRV KOLEDA 30 (nebo 60, 90) na číslo 87777
Cena jedné DMS je 30, 60 nebo 90 Kč.
Více na www.darcovskasms.cz

Finanční dar lze zaslat také na účet: 66008822/0800, VS 777

O koledování v hradecké diecézi více
na www.hk.caritas.cz a na facebooku

www.trikralovasbirka.cz
www.facebook.com/trikralovasbirka

HLAVNÍ PARTNER

PARTNER

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER